

AVE MARIA

Nabožno-poučni
mesečnik.

—
LETNIK XXII.

(1930)

Štev. 1.

—
Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

Commissary Provincial:
Very Rev. Ben. Snój,
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

"AVE MARIA"

Issued every month by

THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443,
Lemont, Illinois.

Editor — Urednik:
Rev. Salezij Glavnik,
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance or mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Z dovoljenjem in odobrenjem prečastitega predstojništva.

Marsikdo še nima Ave Marije...

Marsikdo izmed rojakov še morebiti ni naročnik našega nabožno-poučnega mesečnika. Ti, ki ga dobivaš redno vsaki mesec, veš za to. Daj, potrudi se in nagovori ga, da naroči naš list! Število naročnikov je zadnje čase zelo poskočilo, kar je znamenje, da list našemu ljudstvu ugaja. Kdorkoli še torej nima Ave Marije, naj si jo brž naroči. S tem bo koristil sebi, nam bo pa pomagal pri težavnem delu za dušni blagor slovenskega naroda v Ameriki. Najlepše se Ti priporočajo v naklonjenost

O. O. FRANČIŠKANI.

Izšel je koledar Ave Marije za l. 1930.

V glavnem je posvečen spominu prvega vseslovenskega katoliškega shoda v Ameriki in krasi ga premnogo lepih slik. Obsega 304 strani in je zavljo tega najbrž največji slovenski koledar. Stane pa kljub temu samo 50c in da bi ga rojaki v čim večjem številu zamogli poslati v stari kraj, smo isto ceno obdržali tudi za tjakaj. Koledar Ave Marije za l. 1930 stane torej izjemoma za Ameriko in za stari kraj 50c. Seveda bomo iz srea hvaležni tistemu, ki bi mogel kaj navreči k navadni ceni. Ker je koledar obsežnejši in zanimivejši kakor navadno leto, smo imeli z njim tudi več stroškov. Pripravili smo Vam pa nekaj izrednega, zato upamo, da ne bo Slovenca, ki bi ga ne naročil vsaj letos. Lep spomin mu bo na največji praznik ameriških Slovencev, na katoliški shod v Lemontu in na istočasno praznovanje 35letnice naše dične K. S. K. Jednote.

Ne odlašajte, temveč čim prej naročite koledar pri Upravi Ave Marije, Box 443, Lemont, Illinois.

Naročite šest plošč,

KI JIH JE IZDALA AVE MARIA!

1. Slovenska polnočnica. I. del in
II del\$1.25	4...Šmarnice I. Litanije Mat. božje II. \$1.25
2. Santa Claus I. Božične pesmi II....\$1.25	5. Nova maša I. Poroka II.....\$1.25
3. Vstajenje, I. in II. del\$1.25	6. Našim najdražjim v spomin. I. in
II. del\$1.25

Vse plošče so strogo verske vsebine. Na vseh govori naš znani slovenski misijonar Rev. Odilo Hajnšek O. F. M. Naročite jih pri Ave Mariji hitro, ker smo jih naročili omejeno število. Za poštnino pošljite za posamezno ploščo pet centov. Ako naročite vseh šest — poštnine prosto. —

A V E M A R I A

BOX 443, LEMONT, ILLINOIS.

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Januar, 1930.

Z Bogom in Marijo za narod!

22. letnik.

Nazaj h Kristusu!

(Urednikov uvodnik)

EDNO bolj močan je klic človeštva po resnici in po vsem tistem, kar more notranje zadovoljiti in osrečiti človeka. Nikdar še ni človek tako naglo korakal od enega napredka k drugemu, nikdar še ni zaznamoval toliko koristnih iznajdb — in vendar ga vse to ni približalo sreči, ampak ga od nje celo oddaljilo. Saj se skoro sorazmerno z iznajdbami in napredkom množe samomori, razporeke in druge nesrečne prikazni. Ob vsem napredku in raznoterem razvoju kulture je človeško srce vedno bolj prazno in brez tolažbe.

Priznati moramo, da je človeštvo n. pr. izredno napredovalo v izrabi **materijalnih** dobrin. Pod vplivom svobodne konkurence pa se je pri tem nakopičilo bogastvo pri posameznikih, predvsem pri tistih, ki so znali ugodne trenutke izrabiti v svojo korist in jim je bila usoda dobrohotna sestra. Ker so pa poleg tega iznašli še premnogo strojev in so le-ti začeli nadomeščati delavce, narašča število brezposelnih. Dasiravno bi marsikdo rad delal in si v potu svojega obraza služil vsakdanji kruh, pa tega pri najboljši volji ne more, ker so njegovo delo izrinili stroji, seveda v dobro kapitalistu in v škodo proletarcu. Ker pa ima nadalje kapitalist takorekoč na izbiro množice delavcev, zato je postal brezobziren in trdosrčen in je začel po svoji mili volji razpolagati z delavci. Ako mu je ta ali oni všeč in se razume na garanje, ga obdrži; če se mu je pa zameril in ne dela kot živina, ga vrže na cesto in dobi zanj nadomestilo. Nekaj ovire je temu poljubnemu izbiranju sicer naredila organizacija delavcev, a je velikokrat brez moči, ker ji manjka moralne in oborožene zaslombe. V delavstvu se je logično rodil splošen odpor in polastiti se hočejo vlade. Posrečilo se

jim je to v Rusiji. Komaj pa so prišli tamkaj do vlade, so sami postali še bolj kruti in brezobzirni, kakor njihovi predniki, dasi so mimogrede res uvedli nekaj socialnih reform. Versko svobodo in svobodo prepričanja so uničili. Vsak, kdor misli drugače, kakor oni, je zapisan smrti. Nič ne pomaga sklicevanje na humaniteto, na bratstvo in druge take stvari, s katerimi so sedanji mogotci pridobivali nevedno ljudstvo, preden so še bili na vladi. Tisto nasilje, ki so ga prej fanatično obsojali, tisto nasilje je sedaj zopet zavladalo v Rusiji, toda pomnoženo sto in tisočkrat in zalito je s potoki in rekami nedolžne krvi. Ali mar mislite, da je rusko ljudstvo sedaj bolj srečno in zadovoljno kakor je bilo poprej? Srečni so morebiti tisti, ki imajo korist od preobrata in tisti, ki so pri vladi, kmetско ljudstvo pa na splošno ne mara boljševikov in njihovega evangelija. Le berite v ta namen samo Našivinovo knjigo o rdečem smehu! Kmalu boste spoznali, da boljševiki nikakor niso osrečili ljudi s svojimi reformami, da niso osrečili vsaj tistih, ki jih smemo prištevati med povprečne ljudi. Niso jim pač mogli dati tistega, česar svet dati ne more, notranjega miru in zadovoljstva.

Pa še na drugem polju je človeštvo izredno napredovalo, na **intelektualnem** namreč. Reči smemo, da so mnogi inteligenti današnjega časa tako bogati na znanju, da bi z njim lahko prekosili marsikaterega učenjaka stare dobe. Priznati moramo nadalje, da je napredek v znanstvu precej koristil človeštvu; ne moremo pa priznati, da bi bil ta napredek povsem osrečil in zadovoljil človeka. Skoro se zdi, kakor da bi ravno izobrazba tirala ljudi v obup in jim nastavljala revolver na sence. Seveda vodi k temu le laži-izobrazba, taka izobrazba, ki je

zapravila vero v Boga in je s svojo "filozofijo" zabisala znamenja, ki so kazala pot k njemu. Ali mislite, da se moderni laži-inteligenti sploh hočejo komu ukloniti in še zraven tega priznati kaj, česar niso s svojimi rokami otipali? Nič jim ni za zle posledice, nič za nesrečo tisočerih in tisočerih. Še hujše pa je, če so se te laži-modrosti napili taki, ki nimajo potrebne predizobrazbe. Krive nauke sprejmejo za svoje in se potem zanje bojujejo tako fanatično, kakor so se nekdanj janičarji bojevali zoper lastne brate. Medtem, ko so še takozvani laži-inteligenti kolikor toliko dostojni v besedah, so napol ali še manj izobraženi brez vsake dostojnosti in olike. Ne vedo n. pr. niti, da je treba napake te ali one dobe presojsati iz stališča takratne mentalitete, da morajo biti skromni, kadar zagovarjajo svojo relativno resnico in tako dalje. Pač ubogo ljudstvo, ki požira tako modrost, a obenem misli, da je na pravi poti! Žal, da se le prehitro pokažejo posledice. In pokažejo se tako pri zapeljanem ljudstvu kakor pri oholih zapeljivcih. Izginila je zadovoljnost iz družin, izginilo je poštenje, izginil je smisel za ideale in za lepo življenje. Čemu tudi vse to, če je s smrtjo vse končano! Da, celo tako daleč je prišlo, da nekateri niti svojega naravnega konca ne morejo pričakati in si sami vzamejo življenje, od večnega Stvarnika jim dano.

Intelektualna in materialna kultura torej ne vodita zmirom ljudi k sreči in zadovoljnosti. Morebiti na videz in večkrat na škodo skupnosti. Rečem, morebiti. Čemu pa po vsej tej ugotovitvi pehanje za bogastvom in tolik napor pri pridobivanju znanja? Če hočemo dobiti odgovor na to vprašanje, moramo poslušati Kristusa in se poglobiti v njegov vzvišen nauk.

Kaj mislite, k čemu nas je Kristus najbolj vabil, na kaj nas je hotel predvsem opozoriti? Ali nam je mar priporočal bogastvo? Kaj še! Saj je nad bogatinom celo izrekel svoj težki "gorje" in dejal je, da je lažje priti kameli skozi šivankino uho, kakor pa bogatino v nebeško kraljestvo. In zopet: Kaj je hotel iz nas narediti? Ali mar učenjake? Nikakor! Namesto da bi šel med filozofe in bi ustanovil

filozofsko šolo te ali one vrste, je šel med priproste ribiče in si jih izbral za svoje učence. Otroke je jemal iz materinega naročja in jih postavljaj za zgled tistim, ki hočejo biti njegovi. Nad vse hud pa je bil na drugi strani njegov boj proti pismoukom in farizejem. Iz vsega Kristusovega evangelija izzveni konečno zlasti ena zlata resnica, resnica o veliki vrednosti človeške duše. Ker je le-ta toliko vredna, jo je treba izklesati in pripraviti, da bo sposobna za drugo srečnejše življenje, za življenje onkraj groba. Tako živo je bdela ta resnica prvim kristjanom pred očmi, da je vse njihovo življenje imelo vrednost le pod vidikom večnosti. Kar je koristilo večnostni ideji, tisto so z veseljem storili, za tisto so žrtvovali vse, tudi najdražje, kar so imeli, svoje življenje. Ker so bili tako vsi prežeti od prelepe večnostne misli, so radi prenašali preganjanje in krivice, zakaj vedeli so, da bo vse njihovo trpljenje stoterno in tisočerno poplačano na drugem svetu. Misel na večnost, vrednost človeške duše, smisel trpljenja, vse to in še marsikaj družega nima več tistega živega pomena v našem življenju, kakor ga je imelo v prvi dobi krščanstva. Skrb za materialne in intelektualne dobrine je izpodrinila edino potrebno skrb za naše duše. In vendar nam je Kristus tako odločno zatrdil, da nič ne pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Če hočemo biti Kristusovi, moramo nazaj, moramo zopet vso svojo skrb osredotočiti v svojo dušo in jo rešiti iz verig mamona in iz vezi pretirane intelektualne kulture. Če bomo to storili, bomo zopet Kristusovi in težka življenjska vprašanja bomo rešili s tako lahkoto, kakor so jih rešili prvi kristjani. Njihova goreča ljubezen do Boga je znala na najlepši način rešiti socialno vprašanje in jih je obenem obvarovala pred pogubno učenjaško domišljavostjo.

Nazaj h Kristusu je naš klic ob novem letu. Če se bomo vrnili, bomo naredili prvi korak k izboljšanju življenjskih razmer in našli bomo zopet dušo, ki smo jo zgubili in katero tako zelo pogreša človeštvo.

(O krščanskem socializmu in o krščanski šoli bomo natančneje izpregovorili enkrat pozneje.)

Rev. P. Evstahij:

KLICI K NAJVIŠJEMU.

Veliki, Večni!
Prvi! Najvišji!
Stvorec prirode,
o Gospod Bog!
Molim te, ljubim!

Bodi pozdravljen otroško-spoštljivo,
Oče očetov! — — —
O, ti, ki poslušáš pesmi naših src!
— Posvečena so Tebi! —
Stori, da bom ljubil vse duše.
Stori, da bom cenil vse stvari
na lestvici Tvoje dobrote! —

NOVO LETO.

(Praznik Obrezovanja Gospodovega.)

KAJ mi bo prineslo novo leto? Tako se marsikdo danes s strahom vprašuje. Drug drugemu si voščimo srečo, vse dobro za dušo in telo. Tudi jaz vam voščim danes vse dobro, kar vam je v časno in večno srečo. Toda naj nam prinese novo leto karkoli, stopiti moramo vanje z največjim zaupanjem. Vedno moramo imeti pred očmi, da **smo otroci božji**. Koliko tolažbe je v teh kratkih besedah!

1. **Otroci smo vsemogočnega Očeta.** Če se naše oko ozre po visokih gorah in po krasnih ravninah, po katerih žubore krasni potoki in drve mogočne reke, če gledamo krasna jezera, obdana z mogočnimi gozdovi, moramo reči: Vse to je ustvaril Bog, ki je moj Oče, kojega moč nima mej, ki je ustvaril svet in vesoljstvo. In jaz sem njegov otrok! Zato srčnost, zato pogum! Psalmist nam pravi: "V imenu Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo, dobivamo pomoč." (Ps. 123, 8.)

2. **Smo pa otroci neskončno dobrotljivega Očeta.** Kdo izmed nas ne ve, kako neskončno usmiljen je Bog? V svoji previdnosti skrbi za najmanjšo travico ob stezi. Koliko bolj skrbi za človeka! Če pogledam na križ, vidim njegovo neskončno ljubezen, ki ni prizanesla lastnemu Sinu, da bi bil jaz rešen! O neskončna ljubezen in dobrotljivost mojega Očeta!

Ko vstopamo v novo leto in ne vemo, kaj nam bo prineslo, nikar ne obupavajmo, marveč imejmo globoko zaupanje! Mi vsi stojimo pod varstvom vsemogočnega in nad vse dobrotljivega Očeta. Psalmistove besede (145, 1-6) veljajo tudi nam: "Duša moja, hvali Gospoda! Blagor mu, čigar upanje je v Gospodu, njegovem Bogu, ki je ustvaril nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih; ki čuva zvestobo na veke, ki dvigne potrte in da jedi lačnim."

NEDELJA PO NOVEM LETU.

Kratko je človeško življenje. To je neizpodbitna resnica. Moderni človek pa sklepa iz kratkosti človeškega življenja na potrebo uživanja: "Kratko je življenje; zato pa uživajmo, dokler imamo čas." Tako govorjenje 1. ni krščansko. Krščansko živi ta, ki posluša božjo besedo in posnema Jezusov zgled. Kaj pa uči Jezus? Nas li morda uči, da se udajmo uživanju? Nas li On ne uči rav-

no nasprotno, da moramo sami sebe premagovati in vzeti nase križ zatajevanja? In kaj je storil Jezus? Je li bilo njegovo življenje življenje modernega človeka, ki se uda uživanju? Krščansko načelo ni: "Uživaj," marveč: "To kratko življenje moramo le dobro porabiti."

Tako govorjenje je pa 2. tudi nespametno. Brezmejno uživanje gotovo ni največja dobrotla človeškega življenja. Razun tega se pa moderna fraza nikakor ne ujema z načeli življenja. Načelo mora biti tako, da je lahko vsakdo izpolnjuje. Sedaj mi pa povejte sami: Koliko jih pa je, ki bi mogli vse uživati, kar nudi svet? Vzemite delavca! Danes ima še delo in zaslužek, jutri ga pa bodo morda že postavili na cesto; kako naj preživi svojo družino? Recite mu: Uživaj svet! Ni li to, kakor bi se norčevali iz njega? — Vzemite invalida. V vojni je izgubil nogo, roko, vid; trpin je in ostane celo življenje. Recite mu: Uživaj svet! Ni li to norčevanje iz njega? Na grobu stoji mlada vdova, srce ji poka žalosti. Recite ji: Uživaj svet! Se li ne pravi to, norčevati se iz njene boli? Neštevilno ljudi sveta niti uživati ne more, in zato je tako načelo, tako govorjenje tudi nespametno.

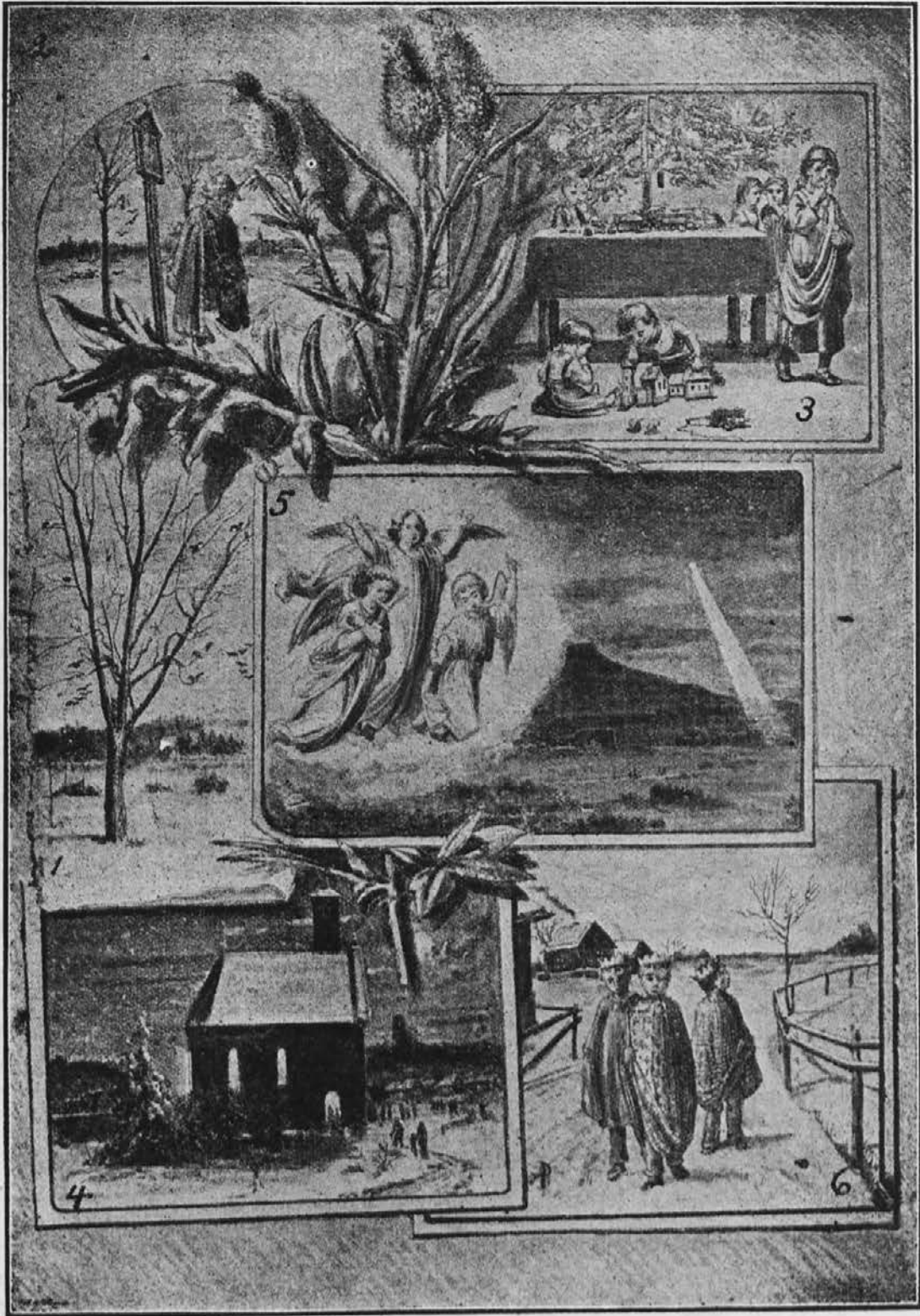
Zato bodimo pametni! Živimo kot kristjani! Sv. Pavel nas opominja: "Ti, ki žive mesu, ne morejo Bogu dopasti." (Rim. 8, 8.)

PRVA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

V sv. pismu pravi sv. Duh o božji previdnosti: "Ona vodi vse ljubeznivo in mogočno." Krasne, tolažilne besede! In vendar slišite ljudi pogosto ravno nasprotno trditi! "To ne more biti nikaka božja previdnost; hudobnežem se namreč vedno dobro godi, dobremu človeku pa gre vedno slabo." Premišljajmo danes prvi del te trditve: "**Hudobnežem se vedno dobro godi.**" V tej trditvi so zapopadene tri zmote.

1. **Prva zmota je v sodbi, kdo je v resnici hudoben.** Odgovorite mi sami: Je li videti človeku že na njegovi vnanjosti, ali je dober ali hudoben? — Vprašajte vsakdanjo izkušnjo! Marsikogar obso dijo ljudje, ga imajo za slabega, v božjih očeh pa morda ni tako hudo. Nasprotno pa imamo pogosto marsikoga za dobrega, ki pa v resnici ni nič drugega kot navaden hinavec.

2. **Druga zmota je v sodbi, da se hudobnežem dobro godi.** Vprašam vas: Niste li že pogosto slišali o raznih boleznih, ki so posledica slabega življenja, o boleznih, ki so jako bolestne in neozdravljive? Ali niste še nikoli slišali o samomorih? Ko-

1. Zimski motiv. 2. Pred svetim znamenjem. 3. Božično veselje v doma-
 či hiši. 4. K polnočnici. . . 5. Angelsko oznanilo. 6. Mali koledniki.

liko jih je, ki se jim je na videz dobro godilo, kakor so nas ljudje sodili, in vendar so obupali in končali svoje življenje. Navadno najdemo v palačah bogatinov več križev in trpljenja ko pa v borni koči siromaka.

3. Tretja zmeta pa obstoji v misli, da mora božja pravičnost izravnati vse že na tem svetu. To je popolnoma napačno! Izenačenje si prihranja Bog za drugi svet. Spomnite se le evangeljskega bogatina in revnega Lazarja. Bog plačuje hudobnežem to dobro, kar so storili ali store na tem svetu, s pozemsko srečo, kaznoval bo pa toliko huje njihove grehe v večnosti. Ne rekajmo torej: Hudobnežem se vedno dobro godi! Zaupajmo v božjo previdnost; ona bo vse tako obrnila in uredila, da bo za nas prav!

DRUGA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Nespametni in v zmoti so ljudje, ki pravijo: "Hudobnežem se vedno dobro godi", in ki še prav pogosto dostavijo: "Dober, pošten človek mora pa vedno trpeti." Je li ta druga trditev resnična? Ne, in tisočkrat ne! Trditev, da se **"dobrim, poštenim ljudem vedno slabo godi, je skozi in skozi napačna."**

1. To velja že z ozirom na ta svet. Sreča ni nekaj vnanjega, ne zavisi od tega, koliko imamo; sreča je nekaj notranjega. Cestni pometač je morda srečnejši kot večkratni milijonar. Job je izgubil vse, kar je imel, pa je ostal vendar srečen kljub svoji revščini. Tobija je bil obžalovanja vreden radi slepote, pa je bil vendar vesel. Apostol Pavel pravi (2. Kor 7, 4): "Poln tolažbe sem in poln veselja pri vseh stiskah in trpljenju." Dobra vest, zavest, da je človek izpolnil voljo božjo, prinaša to notranjo srečo in veselje.

2. Veliko bolj pa velja to z ozirom na drugi svet. Vzemimo, da tega ali onega človeka res celo življenje preganja sama nesreča; vendar mu pravi njegova vera: Prišel bo čas, prišla bo ura, ko te bo ljubi Bog poplačal za vse, kar si tu na svetu udan v voljo božjo trpel. S sv. Pavlom si bo rekel (Rim. 8, 17): "Z njim moramo trpeti, da bomo z njim poveličani." Kolikor bolj bomo na svetu podobni Od-

rešeniku, ki nese svoj križ, toliko bolj mu bomo podobni v nebesih, toliko večje bo naše plačilo.

Dobremu, poštenemu človeku se pravzaprav nikoli ne godi hudo, ne na tem, ne na onem svetu. Apostolove besede (Rim. 8, 20): "Vse se bo tem, ki Boga ljubijo, k dobremu obrnilo," so vedno resnične.

TRETJA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Premišljevatii hočemo danes o izgovoru, ki ga imajo mnogi ljudje zoper pridige. Nekateri ljudje se takorekoč pridig boje. Le neradi zahajajo k njim in se izgovarjajo: "Nimam časa!" Kaj naj porečemo na to?

1. **Tu in tam bo tak izgovor resničen.** Vem, da so slučaji, ko človek nima časa, da bi šel k pridigi, oziroma, da bi k nji redno zahajal. Delavske in pogosto domače razmere so take, da je človek večkrat zadržan, da bi redno hodil k pridigi, ozir. k službi božji. V takih slučajih je človek opravičen. Je morda slabo vreme, slaba pota, morda velika oddaljenost od cerkve po farmah; v takem slučaju naj pa oče ali mati vzame kako dobro knjigo, razlaganje evangelija ali sv. maše in naj to bere domačim.

2. **V navadnih razmerah je pa tak izgovor prazen.** Vprašajte same sebe: Koliko časa porabite za nepotrebne stvari? Nimate li vedno dovolj časa za jed, za zabave, za obisk gledališča, plesa itd.? Zakaj ne morete najti časa za božjo službo, za pridige, ki so vendar dušna hrana? Kdor je dalje časa izostajal od pridig, tak postane sčasoma malomaren, lahkomišljen, njegova volja se skušnjavam ne bo mogla več dolgo ustavljati. — Razun tega pa nikar ne pozabite: Nedelja je tu za božjo službo. Ako človek noče Bogu darovati niti ene ure, da bi bil navzoč pri sv. maši in pridigi, kako naj potem pričakuje blagoslova iz nebes?

Zato pa bodite goreči glede službe božje in pridig! Otresite se take malomarnosti in zanikernosti! Kdor rad posluša božjo besedo, bo rekel s psalmistom (118, 105): "Tvoja beseda je svetilnica mojim nogam in luč na mojih stezah."

Drobne vesti.

Piše urednik.

Koledarjev še imamo nekaj v zalogi. Kdor ga še ni naročil, naj ga brž naroči. Veseli boste lepega darila. Prvi inteligent, ki je dobil koledar v roke, je izjavil, da bi ga morali prodajati za dva dolarja, ne pa samo za 50c. Tudi smo prejeli že lepo številno pohval in priznanj. Ne bomo jih tukaj naštevali. Le radi tega, da bomo odgovorili tistemu od sile "logičnemu" in od sile "kričnemu" ter nad vse "kvalificiranemu" strelcu izpod gore v Prosveti, bomo tukaj ponatisnili sporočilo o našem koledarju v ljubljanskem Slovencu dne 27. novembra l. l. Glasi se pa dobesedno tako-le:

Koledar "Ave Maria" za leto 1930. je izšel. Vsako leto nas naši slovenski Amerikanci presenetijo s svojim koledarjem, ki je res vsebinsko nekaj prvovrstnega. A z redkim užitek preliskavamo letošnjo izdajo, ki po mnogostranosti, praktičnosti in informativnosti presega vse dosedanje. Seveda je letos vseslovenski katoliški shod v Ameriki nudil ogromno materiala, ki je jako zanimivo in pregledno obdelan. Nbroj lepih slik, kakor smo že navajeni, krasi in pojasnjuje čtivo. Nova in stara domovina si v Koledarju segata v roko, kakor v njihovih slovenskih srcih. To

(Dalje na 8. strani.)

Božji nam je rojen Sin...

Giovanni Papini — A. Duhovnik.

I. Hlev.

EZUS se je rodil v hlevu.

Hlev, pravi, resnični hlev je bivališče živali, ječa za živali, ki služijo človeku. Stari, revni narodi, ki so prebivali po revnih deželah, kakor je bila tudi Palestina, domovina Jezusa Kristusa nikakor niso imeli za hlev veže s stebri in kapitlji tudi ne praktično urejenih hlevov današnjih bogatašev, pravtako pa so jim bili tuji prijazni, lepo urejeni in pobarvani hlevčki, kakršne imamo mi po jaslicah.

Hlev ni drugega kot štiri grobe, puste stene, umazana tla in streha; par tramov pokritih s škodljami. Pravi hlev je teman, vonj v njem ni ravno prijeten. Lep je v njem le žleb, kamor polaga lastnik zrno in rezanico, vsakdanjo živalsko hrano.

V takem resnične hlevu se je rodil Jezus, Najumazanejši kraj na svetu je prvo stanovanje edinega, ki je bil čist rojen od žene. Sin človekov, ki ga bodo preganjale divje zveri — ki pa se bodo smatrale za ljudi — in obdale z vezmi, je imel za prvo zibelko žleb, iz katerega grabijo domače živali seno in ga prežvekujejo.

Ni bil slučaj, da se je Kristus rodil v hlevu. Mar ni svet velikanski hlev, v katerem se morajo ljudje podvreči menjavanju snovi? Hlev, kjer vse lepo, čisto, božanstveno potom peklenške alkimije spremene v blato. Nato pa se vležejo na gnojišče in to imenujejo uživanje življenja.

Na tej zemlji, v tem hlevu, ki ostane hlev v kljub olepšavanju in umetniškemu oblikovanju, se je v neki noči rodil Jezus od Brezmadežne Device; vse imetje je bilo omejeno na njegovo nedolžnost.

Prvi častilci Jezusovi so bile živali, ne ljudje.

Zato ga je vleklo pozneje vedno k preprostim med ljudmi, k otrokom; še preprosteje kot le-ti so ga sprejele krotke živali. Ponižne kot so, dasiravno so mnogokrat bitja, katerim služijo, slabša od njih, sta osel in vol dočakala, da so narodi poklekovali pred njima. Ljudstvo Jezusovo, sveti narod, ki ga je Jehova rešil iz egiptovske sužnosti, narod, ki je svojega vodjo pustil, da je šel na goro, da bi se pogovarjal z Večnim, to ljudstvo je prisililo Arona, da je vlil zlato tele, da bi imeli predmet svoje molitve.

Do takrat so se narodi in kralji priklanjali pred oslom in volom. Bili so zemski kralji, narodi, ki so se odločili za prah. Jezus ni prišel na svet, da bi bil zemski kralj, ravnotako tudi ne, da bi dajal prahu prednost. Z njim je božje češčenje živali doživelo svoj konec, popustljivost Arona in poganstvo sta končana. Divje živali ga bodo raztrgale v Jeruza-

lemu; a vendar dihajo betlehemske živali vonj s svojimi gorkimi dihi.

Pozneje bo jezdil Jezus na oslu, ko bo šel na zadnjo velikonoč v mesto smrti. Toda on je večji prerok od Balaama, on je prišel rešit vse ljudi in ne samo Jude. On se ne bo umaknil s svoje začrtane poti, tudi če vsi osli v Jeruzalemu vzdignejo proti njemu svoj i-a, i-a.

2. Pastirji.

Za živalmi so prišli njih pastirji. Tudi če bi jim angel ne naznanil velikega rojstva, bi vseeno prišli v hlev, da vidijo sina tuje žene.

Pastirji živijo večinoma kot puščavniki. Nič ne vedo o daljnem svetu in njegovih praznikih. Kar se zgodi v njih bližini, naj bo še tako malenkostno, je zanje že dogodek. Ravno so stražili pri svojih stražah v dolgi noči, ko jih je obsula svetloba in jih je nagovoril angel.

In komaj so zagledali v slabo razsvetljenem hlevu lepo mlado gospo, ki je molče gledala svojega sina, komaj so zagledali dete z velikimi, odprtimi očmi, prvič odprtimi in usteca, ki še niso ničesar zavžila, pa se jim je omeščalo srce. Rojstvo, rojstvo človeka, ravnokar izvršeno učlovečenje duše, duše, ki pride, da deli trpljenje z drugimi, to je vedno bolesten čudež, ki mora ganiti tudi preprostega človeka, ki ne ve povedati kaj ga gane.

In ta novorojeni je bil pastirjem, ko so dobili oznanilo ne kak neznan otrok kot tisočeri drugi, ampak dete, ki ga je njegovo trpeče ljudstvo pričakovalo skozi tisočletja.

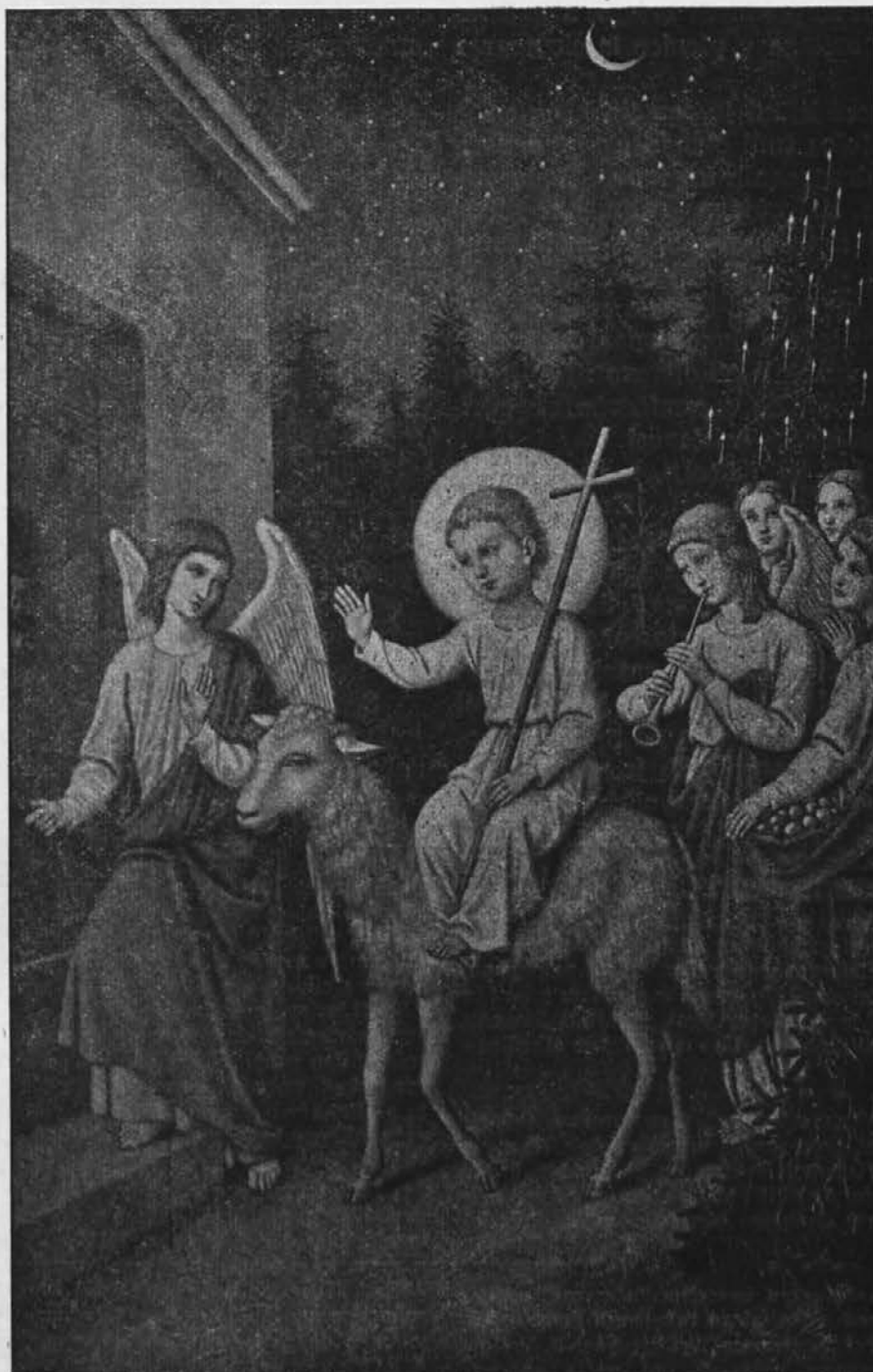
Pastirji so mu ponudili tisto malo, kar so imeli; malo, kar pa postane mnogo, če je dar združen z ljubeznijo. Prinesli so mu bele darove, kar so pač premogli kot pastirji: mleko, sir, volno, jagnje. Še dandanes se dogaja po naših hribih — kjer pa že izginjajo poslednji sledovi gostoljublja — če porodi kaka mlada žena, tedaj hite k nji žene, hčere in sestre pastirjev in nobena roka ni prazna; ta ima dva para jajc, še gorka, ker jih je ravnokar vzela iz gnezda, druga prinaša latvico ravnokar pomolženege mleka, tretja hlebček sira in smetano, da je ne dobiš boljše na svetu, četrta kokoš za juho. Nova stvarica se je pokazala na svetu in pričela svoj jok, pa prineso sosede materi darila, da jo potolažijo.

Takratni pastirji so bili ubogi in zaničevanje ubogih jim je bilo neznan. Bili so preprosti kot otroci in so zato ljubili otroke. Bili so potomci naroda, ki je imel za pradedo pastirja v deželi Ur, narod, ki ga je madijanski pastir* izpeljal iz Egipta. Savel

* Mojzes, ker je služil po begu iz Egipta pri madijanskem duhovniku Raguclu.

in David, sta bila najprej pastirja pri čedah, nato pastirja naroda. Zato betlehemiški pastirji niso bili ošabni in če se je rodil med njimi revež, so z veseljem gledali nanj. In z ljubeznijo so mu prinašali svoje skromne zaklade. Vedeli so, da je ta otrok, o-

jim veseljem kot ravno pastir Evmajos na pristavi. Toda Odisej se je vrnil na Itako, da bi se maščeval. Jezus nasprotno. Jezus je prišel, da bi imenoval maščevanje greh in oznanjal odpuščanje sovražnikom kot dolžnost,

trok revnih v svoji revščini, preprostih v vsej njihovi preprostosti, otrok naroda sredi naroda — vedeli so, da bo podpiral uboge, zatirane, ljudi, ki so pa vendarle dobre volje, katerim so angeli oznanjali mir.

Tudi neznanega kralja itaškega, Odiseja, ki je deset let blodil po svetu, ni nihče drug sprejel z več-

3. Trije modri.

Nekaj dni pozneje so prišli trije modri iz Kaldeje in pokleknili pred Jezusa.

Morda so prišli iz Ekbatane, morda tudi od obale Kaspiškega morja. Sedeli so na visokih hrbtih svo-

jih kamel, na nabasanih usnjatih torbah, ki so visele ob sedlu. Prebredli so Tigris in Evfrat, prekoračili veliko sirska puščavo in gledali spotoma suho, pusto obalo Mrtvega morja. Nova zvezda — podobna kometom, ki se jim je prikazala, je zginila in se zopet pojavila na križpotih, da bi jim oznanjala rojstvo preroka ali kraljevo smrt — jih je privedla v Judejo. Prišli so, da bi se poklonili kralju, a našli so ubogega dojenčka, povitega v plenice in skritega v hlevu.

Skoro tisoč let pred njimi je romala kraljica iz jutrove dežele v Judejo; tudi ona je prinesla darila: zlata, kadila in dragocenih kamnov. Toda ona je naletela na kralja, največjega kralja, kar jih je kdaj vladalo v Judeji in on jo je učil, kakor bi je ne mogel nihče drugi.

Nasprotno pa so modri, po svojem mnenju modrejši od kraljev, našli dete, komaj par dni staro; dete, ki ni moglo ne vprašati ne odgovoriti — toda to dete bo, ko postane veliko, z zaničevanjem odrinilo od sebe prašne zaklade in učenost.

Modri sicer niso bili kaki kralji, toda v Mediji in Perziji so gospodarili nad kralji. Kralji so vladali narode, a modri so kazali kraljem pot. Duhovniki, razlagavci sanj, potom katerih je bilo mogoče priti do Ahura Mazda, dobrega boga. Samo oni so poznali bodočnost in usodo. S svojo roko so morili škodljive živali in ptice, ki so oznanjale nesrečo; očiščevali so duše in polja; noben dar, ki ne bi bil prišel skozi njih roke, ni bil ljub pred njihovim bogom; predno je kralj šel v vojno, jih je moral vprašati za svet. Njim so bile izročene skrivnosti zem-

lje in neba; v imenu znanosti in vere so vodili narod. Sredi ljudstva, ki je živelo v prahu, so zastopali duha.

Zato je bilo umestno, da so se prišli poklonit Jezusu. Za živalmi, zastopnicami narave, pastirji, zastopniki preprostega ljudstva, poklekne sedaj pred betlehemsko stajo tretja oblast: razum. Stara vzhodna duhovska kasta se pokloni pred novim Gospodom, ki bo poslal svoje sle proti zapadu. Učenjaki pokleknejo pred njega, ki bo besedno in številčno znanost podredil znanosti ljubezni.

Modri zastopajo stari nauk o bogovih, ki se sedaj umika pred končnim razodetjem; oni posebeje znanost, ki se klanja pred nedolžnostjo; bogastvo, ki se podvrže revščini.

Jezusu darujejo zlata, ki ga bo pohodil z nogami; niso ga morda dali zato, ker ga bo Marija, revna, potrebovala na potovanju, ampak da bi že v naprej spolnovali evangeljski svet: Prodaj, kar imaš in razdeli revežem. Darujejo mu kadila, ne da bi tako omilili smrad v hlevu, ampak, ker je sedaj konec njihovih daritev; saj ne potrebujejo več kadila za svoje oltarje. Darujejo mu mire, ki so jo uporabljali za maziljenje telesa, ker vedo, da bo to dete kmalu umrlo.

V svojih sijajnih oblačilih kleče sedaj v slami pred njim, oni, mogočneži, izvedenci, napovedovavci. Darujejo se mu tudi sami, kot poroštvo sveta.

Sedaj je Jezus doživel vsa povišanja, do katerih je imel pravico. Komaj se modri odstranijo, že se začne preganjanje od strani ljudi, ki ga bodo sovražili do smrti.

DROBNE VESTI.

(Nadaljevanje s 5. strani.)

pot je tudi precej angleških sestakov za mlajše Slovence-Amerikance, ki ne obvladajo več slovenskega jezika. Sicer pa najdemo v Koledarju versko-kulturni odmev iz vsega sveta in je prirediteljem k posrečenemu delu le čestitati. Vsak katoliški Slovenec tu in onstran morja bo z užitkom segel po novem Ave Marijinem Koledarju.

* * *

Poznamo predobro nekatere "strice" v nasprotnem taboru: Kar ne diši po njihovi robi, tisto seveda ni nič vredno. S svojimi pobarvanimi predsodki gledajo v svet, pa hočejo biti kritiki in povrh še edino merodajni kritiki! Mislijo, da imajo vso učenost v glavi, če so morebiti slučajno povohali kako "učeno" knjigo.

* * *

Razne vrste tuje in krščanstvu sovražne "učenosti" servira svojim potrpežljivim bravcem eden izmed tukajšnjih listov. Komaj čaka, da more dobiti kaj "kočljivega" pri katoličanih, kar mu da povod, da nas potem zamore na ta ali oni način obljati. Menda je izšel v nekaki božični številki tega, proti krščanstvu zakletega lista, uvodni članek z naslovom: Kdaj je bil Jezus rojen? Gotovo bo med tem ta članek dal na svojo operacijsko mizo Father Trunk v Pisanem polju. Od naše strani povdarimo le, da je dvom o historičnem Kristusu na splošno položen ad acta. Celo liberalni protestantovski učenjak Harnack priznava skoro vse tisto, kar priznava in uči sveta katoliška Cerkev glede pojava Kristusovega in kar pišejo prvi tozadevni viri. Da se je zgodila pomota pri štetju od rojstva Kristusovega in da je sv. Cerkev ravno radi posvetitve poganskega praznika določila 25. december kot spomin na rojstvo Kristusovo, to ve vsakdo, ki ima

količjak izobrazbe v krščanski veri. Čudežno spočetje Kristusovo pa je tako jasno in obenem tako dostojno izraženo v evangeliju, da zadovolji povprečnega in pametnega človeka. Zadovoljiti ne more seveda takega, ki povsod išče priložnosti, da bi omajal vero v srcih našega dobrega ljudstva in bi potem mogel v kalnem ribariti za svoje osebne koristi. Če tak-le misli, da bo zato postal znamenit in da bodo ameriške Združene države kmalu njegov rojstni dan proglasile za državni praznik, se jako moti. (Mimogrede bodi povedano, da se zatekajo k interpolacijam samo tisti, ki si drugače ne znajo pomagati, a hočejo, da na vsak način obvelja njihova.)

* * *

Kakor smo že v zadnji številki na kratko sporočali, je dne 21. nov. 1929 umrla v Millvale, Pa. šolska sestra Celina Pleše. Rojena je bila dne 4. avgusta 1911 v Ramljanah, Jugoslavija. Bila je prva, ki je bila preoblečena v novi provincijalni hiši na gričku Asizij. To se je zgodilo dne 18. avgusta 1926. Začasno je bila pokopana na pokopališču "Resurrection". Kakor hitro bo sestrsko domače pokopališče urejeno, jo bodo prenesli tjakaj. R. I. P.

* * *

Very Rev. M. Šavs je začel v našem angleškem listu "St. Francis Messenger" priobčevati zgodovinske podatke o ameriških Slovencih. Ako bo priložnost nanesla, jih bomo morebiti enkrat ponatisnili v Ave Mariji.

* * *

V našem koledarju za l. 1930 je pomotoma med duhovniki izostalo ime Rev. Johna Trobca, župnika v Rice (St. Joseph), Minn. — Salezijanec dr. Srečko Zamjen ima sedaj ta-le naslov: 440 East 12th St., New York, N. Y.

Mesečni glasnik Prosvetne zveze.

V "Svetilniku" so začeli izhajati odločni Mr. A. Tomčevi članki o kat. časopisju. Zelo potrebni so nam taki članki, zakaj marsikaterega izmed nas se je že bila polotila nekaka mlačnost do kat. listov. Vse polno izgovorov imamo na jeziku, če pride v našo hišo agent za kat. časopisje. In vendar je kat. list tako važna stvar, da bi morali katoličani zanj žrtvovati tudi težko prisluženi denar in bi si obenem morali vzeti časa, da ga redno vsega preberejo.

ZGODOVINA SLOV. KAT. SHODOV.

ČETRTE SLOV. KAT. SHOD.

23., 24., 25., 26. in 27. avgusta 1913.

Dr. Fr. Trdan.

Sadovi tretjega slov. kat. shoda so se kmalu pokazali, v kratkem je povsod vzkliklo novo katoliško življenje. V politiki si je S. L. S. že prva leta po kat. shodu priborila sijajno zmago. Ker se je upravičeno smatrala za zastopnico celokupnega slovenskega naroda, se je dne 17. oktobra l. 1909 prekrstila v "Vseslovensko Ljudsko Stranko" in začela voditi doma in v dunajskem parlamentu izrazito slovensko in jugoslovansko politiko. Dr. Krek je ob otvoritvi novega deželnega zbora dne 8. januarja l. 1909 vzkliknil: "Od Zile do Črnega morja smo eno!" Ko je prišel kranjski deželni zbor v roke S. L. S., je "Slovenec" po pravici pisal, da je storil novi deželni zbor v 9 dneh več nego poprej v 9 letih. Kdor danes trezno presoja hitri razvoj takratnih domačih in zunanjih dogodkov, mora priznati, da je bila posebna sreča za slovenske dežele, da so vodili njih usodo taki triumvirji, kot so bili dr. Krek, dr. Šušteršič in dr. Evg. Lampe. Dočim so pretresali Avstrijo v notranjosti ljudi nacionalni boji, so se istočasno odigravali na jugu dogodki (proglasitev samostojne Bolgarske, aneksija Bosne in Hercegovine ter balkanska vojna), ki so zahtevali zlasti za naše mejne dežele moške izredne politične modrosti.

Pri vseh teh političnih prevratih pa S. L. S. ni zanemarjala notranjega organizacijskega dela. Izvedla je stanovsko - politično organizacijo kmetijskega ljudstva, delavstva in učeče se mladine. Njena gospodarska in izobraževalna organizacija je tako napredovala, da je prav v tistih letih dosegla višek svojega razvoja.

Katoliško geslo je postalo, da mora priti katoliško društvo v vsako slovensko selo. Kako hitro je napredovalo kat. slov. časopisje, priča sledeča statistika: Družba sv. Mohorja je dosegla l. 1910 nad 85.000 članov, "Čas" 1500 naročnikov, "Domoljub" 24.000, "Bogoljub" 18.000, "Slovenec" 4000, "Mladost" 2500, "Naša moč" 1500, "Zlata Doba" 1500. Pravtako zanimiv je številni pregled organizatorič-

nega in ljudsko - prosvetnega dela, ki se je vršilo po vsej Sloveniji med III. in IV. slov. kat. shodom. Iz "Društvenega koledarčka" za l. 1913 je razvidno, da je bilo l. 1912 pri S. K. S. Z. včlanjenih — 476 društev z 41.986 člani, s 102.619 knjigami, 250 pevskega zbori, 4339 pevci, 95 tamburaškimi zbori, 1076 tamburaši, 104 "Čebelicami", 31 skioptikoni, 64 zastavami in 74 domovi. V navedenem letu so priredila vsa ta društva 1989 predavanj, 1057 predstav in 320 veselic in koncertov. Orlovska organizacija izkazuje istočasno: 168 odsekov s 5228 člani, z 2696 telovadci, 2500 kroji, 337 trobentači, 1303 naročniki "Mladosti," 117 drogovi in 53 bradljami. Orli so priredili tisto leto 1103 predavanja in napravili 525 izletov.

Nov razmah katoliškega življenja in postanek novih političnih razmer pa je sprožil tudi nova vprašanja, ki so zahtevala rešitve. Zato se je v mnogih krogih pojavila želja, naj bi se čim prej sklical četrti kat. shod, ki bi vse storjeno delo revidiral in zopet dal nov pravec za bližnjo bodočnost. Podobne želje je gojil tudi ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič, ki je povabil na praznik sv. Treh kraljev v škofijski dvorec vse vodilne osebnosti nabožnih, političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij. Zborovalci so soglasno priznali potrebo, da se kmalu snide kongres slovenskih katoličanov in da se vse naše javno življenje in delovanje prekvasi s krščanskimi načeli, kakor jih je proglasil že prvi naš kat. shod. Ker so postajali v zadnjih letih stiki med Slovenci in Hrvati vedno tesnejši in se je tudi med Hrvati pojavilo smotreno in živahno katoliško gibanje, so pritegnili k shodu tudi Hrvate. Zato ima četrti slovenski katoliški shod značaj I. slovensko - hrvaškega shoda.

Poziv, ki so ga razposlali na veliko soboto, dne 22. marca l. 1913, je poudarjal, da ima bodoči shod predvsem namen poživiti in okrepiti versko misel, nastopiti proti slabemu tisku in spričo 1600 letnega jubileja milanskega edikta, ki pomenja zmago krščanstva nad poganstvom, manifestirati za katoliško idejo. Kot slavnostne dneve so določili čas od 23. do 27. avgusta l. 1913. Shod je kljub strastnemu hujskanju nasprotnikov izzvenel v dotlej največja manifestacijo na slovanskem jugu. Tako pestro - bojnega slavnostnega spreveda še ni videla bela Ljubljana. Na čelu spreveda so stopali konjeniki in belokranjski fanfaristi, za njimi dolga vrsta poslancev, deželnih odbornikov, županov in občinskih svetovalcev, nato so se pa vrstili: westfalski Slovenci, okoli 100 oseb močno zastopstvo Poljakov in deputacije Čehov, oboji v pestrih nošah, nad 1500 Hrvatov, deloma v narodnih nošah, skupina deklic v slovenskih narodnih nošah, orlovski

naraščaj, 1200 koroških Slovencev, deloma v narodnih nošah, akademiki in starešine, 300 čeških Orlov, okoli 2500 glav močna skupina slovenskih narodnih noš, Belokranjci, Primorci, "Bogomile," pevci, gospodarske organizacije, učiteljstvo, rokodelska društva, prosvetne organizacije, delavske organizacije in nazadnje Marijine družbe, skupno nad 20.000 oseb z 12 godbami 141 zastavami. Shod je napravil na vse tako silen vtis, da je celo socialistična "Zarja" vzklikala: "Klerikalizem je preplaval vso Slovenijo."

Po pontifikalni službi božji, ki jo je opravil na Kongresnem trgu zagrebški nadškof — koadjutor dr. Bauer, je nastopil najslovesnejši trenutek vsega shoda: vsa nepregledna množica je za ljubljanskim škofom glasno ponavljala besedilo, s katerim se je slovenski, hrvaški, poljski in češki katoliški narod posvetil Brezmadežni. Poročilo o kat. shodu pravi: "Takih prizorov je zgodovina le malo videla." Slavnostno zborovanje se je vršilo na dvo-rišču domobranske vojašnice.

Vzporedno s katoliškim shodom so se vršile v tistih dneh še druge prireditve, ki so vse merile na poglobitev verskega življenja in kulturnega delovanja. Tako so zborovali: dijaški kongres, društvo rokodelskih pomočnikov, Marijine družbe, kongreganisti, Poljaki, tretji red, Leonova društva, Slomškova zveza, slovenski katoliški pedagogi, hrv.-slov. učiteljski abiturienti in bosenski odbor.

Tudi četrti slov. kat. shod pomenja važen mejnik v naši kulturni zgodovini: postavil ni novih načel, to delo sta opravila že prva dva, preresetal pa je vsa pereča sodobna vprašanja in napravil podrobne načrte za nadaljnje delo zlasti na socialnem in ljudsko - izobraževalnem polju.

ORLOVSKE SLAVNOSTI V PRAGI.

Jan Šedivy.

2. Razvoj češkoslovaškega orlovstva.

SVOJIH začetkih je bil Sokol narodna telovadna organizacija, ki se je udeleževala cerkvenih slovesnosti in ni bila naperjena proti veri. Toda proti koncu preteklega stoletja je začel v sokolstvu vedno bolj zmagovati protikatoliški duh. Nazadnje je celo sokolsko vodstvo sklenilo, da ne smejo biti člani Sokola tisti, ki so organizirani v kakem katoliškem društvu. Vsled naraščajoče narodne zavesti je začela sokolska srajca na Češkem vedno bolj mikati. Sokolski voditelji so mislili, da bodo prepričani katoliški mladeniči izstopili iz katoliških verskih in prosvetnih društev in se tako počasi sami navzeli sokolskega protikatoliškega duha. Če pa bi izstopili iz Sokola, ne bodo več nič

Slikar Schiestl: Betlehemski pastirji.

pomenili. Toda zavedni katoličani, ki so bili izključeni iz Sokola, niso hoteli mirno sprejeti takega postopanja. Uvideli so, da je potrebna posebna telovadna organizacija, ki bi združevala prepričane katoličane. Tako so nastali pri katoliških prosvetnih in strokovnih društvih telovadni odseki od l. 1896, ne da bi vedeli drug za drugega. Prvi tak odsek je vzniknil v Pragi l. 1896 pri društvu katoliških pomočnikov. Hitreje se je širil pokret na Moravskem, kjer sta nastala katoliška telovadna odseka l. 1902 v Lišnju pri Brnu in v Zlinu, kjer ima sedaj svoje tovarne za čevlje največji češkoslovaški bogataš Tomaž Bata, ki je bil takrat še preprosti delavec v Ameriki. Na krščansko-socialnem zborovanju v Brnu l. 1908 so se posamezni odseki združili in izvolili skupno vodstvo s sedežem v Brnu. Istočasno se je določil tudi enak kroj za vse katoliške telovadce. Mesto sokolske rdeče srajce so dali svojemu kroju modro srajco.

Ti telovadni odseki pa še niso imeli svojega imena. Nazivali so jih krščansko-socialne Sokole ali katoliške Sokole. L. 1909 je dr. Janez Evangelist Krek nazval slovensko kršč. telovadno organizacijo, ki je nastala l. 1906, z imenom Orla. Skoro istočasno je spesnil Karel Dostal-Lutinov za katoliške telovadne odseke himno, ki se začinja z besedami: "Oj Orli z močno perutnico" in ime "Orel" se je na mah prijelo vseh katoliških čeških telovadcev. L. 1909 imajo katoliški telovadci že svoj prvi orlovski izlet v Viškovu na Moravskem, ki se ga je udeležilo 36 odsekov. Tukaj so prvič nastopile tudi Orlice iz olomuškega in viškoveškega odseka. Ta prvi nastop je bil krščen v krvi. Nasprotniki so se navalili na Orle s kamenjem, ki jih je mnogo ranilo.

Po tem izletu se je začelo češko orlovstvo naglo razvijati. L. 1911 se je začelo širiti tudi v Češki deželi, zlasti v Pragi in okolici ter okoli Kraljevega Gradca. Istega leta je dobil Orel za predsednika podjetnega in delavnega prof. Jana Šramka, sedanjega ministra. Ko se je naslednje leto vršil izlet v Kromerizu, se ga je udeležilo že 20 tisoč ljudi, a

tudi delegacija slovenskih Orlov. Pri tej priliki pa so se pokazali tudi nedostatki. Bistroumni Šramek je spoznal, da Orel ne sme biti samo nasprotnik Sokola, a tudi ne samo društvo, ki bi nudilo s pomočjo telovadbe katoliški mladini pošteno zabavo. Naglo napredovanje orlovstva bi moglo privedi vanj mnogo verskih mlačnežev, ki bi slabo vplivali tudi na druge. Orlovstvu je bilo nujno potrebno, da postane vzgojna organizacija, ki bi navajala svoje člane k vzglednemu katoliškemu življenju in jih pripravljala ter vzgajala za sposobne delavce za zmago katoliških načel. Zato je predsednik prof. J. Šramek na občnem zboru v Olomucu l. 1912 prepovedal vse večje zunanje prireditve, da bi se Orli lažje posvetili svojim vzgojnim nalogam.

Kmalu nato je izbruhnila svetovno vojna. Orlovstvo je imelo sicer že 12,086 članov, toda vojna jih je razpršila na vse strani. Samo štirje orliški odseki so delovali na tistem. V oktobru l. 1917 je orlovsko vodstvo sklicalo sestanek v Brno. Predsednik prof. Šramek se je odločno zavzel za obnovitev orlovskega delovanja. Proglasil je: "Mi moramo biti pripravljeni na najhujše napade protikatoliškega boja, ki se bodo izvršili, če se uresniči naš ideal češke državne neodvisnosti. Takrat bi stali sami v boju proti češkemu svobodomiselstvu, kateri stalno razpihuje protikatoliški boj. Za tak boj potrebujemo še večje žilavosti in neustrašenosti naših pristavšev. Za vzgojo takih bojevnikov za krščansko prosveto smo Orla osnovali, in to je tudi sedaj njegova najvažnejša naloga.

Orlovska samozavest se je začela probujati. Predvojni odseki so se začeli oživljati. Dne 28. oktobra 1918 je češki narod v revoluciji odstranil avstrijsko vlado in proglasil državno neodvisnost, ki so jo že prej priznale zapadne velesile. Prva leta po prevratu se je vršil grozovit boj za obstanek češkega orlovstva. Nasprotniki katoličanstva so hoteli uničiti vse, kar je katoliško, zlasti pa Orla. Četudi so se Orli kot dobrovoljci bojevali pri Zborovu za svobodo svojega naroda, vendar so jih proglašali za veleizdajavce. Socialistični agitatorji so izganjali Orle iz tovarn in uradov, v šolah je učiteljstvo preganjalo člane orlovskega naraščaja. V šolskih telovadnicah so smeli telovaditi Sokoli in člani socialno-demokratskih telovadnih društev, ne pa Orli. Posebno za Orle je tedaj veljalo načelo, ki ga je izrekel sam predsednik republike prof. dr. T. Masaryk, ko so se mu katoličani pritožili radi nasilja in preganjanja: "Katoličani bodo imeli toliko pravice, kolikor si jih bodo priborili." A ravno boj je razgibal zaspane katoliške sile. Orlovsko gibanje se je preneslo tudi na Slovaško. Koncem januarja 1920 se je vršil v Brnu ustavodajni kongres orlovstva, ki je proglasil zedinjenje vsega orlovstva na Češkem, Moravskem, v Šleziji in Slovaški v edin-

stven Češkoslovaški Orel. Orlovski odseki so postali samostojna društva. Ta kongres je izdelal natančni program za vzgojo, versko življenje in telovadbo. Tako prenovljen in ojačen se je pokazal čl. Orel leta 1922 na taboru v Brnu kot silen in pomenljiv činitelj v češkoslovaški republiki. Tokrat so se prvič udeležili teh slavnosti tudi tisoči inozemskih gostov in prvič so bile takrat na češkoslovaški zemlji prirejene mednarodne tekme katoliških telovadcev. Skoraj nemogoče uspehe je dosegel v naslednjih šestih letih, kar se je jasno pokazalo na njegovem drugem taboru in sicer v Pragi ob priliki letošnjih svetovaclavskih jubilejnih proslav.

V teh šestih letih je utrdil čl. Orel svojo organizacijsko mrežo, dovršil in izpopolnil je organizacijo ter izvršil ogromno vzgojno delo. Orel je korakal na čelu katoliškega gibanja v vseh bojih za izvojevanje pravic katoliškemu ljudstvu v češkoslovaški republiki. Danes je v Češkoslovaški več ko tisoč orlovskih društev, ki so združena v 27 okrožij. Članov in naraščaja ima nad 120,000. Že skoraj 300 orlovskih telovadnic in društvenih domov imajo Orli, kjer najdejo svoj dom tudi ostala katoliška društva.

Češkoslovaško orlovsko vodstvo se zaveda, da spolnjuje Orel svoj namen edino tedaj, če čim bolj prepoji mladino z globokim verskim duhom. Orli ne smejo biti samo katoliško pobarvani, ampak njihove duše in srca morajo biti katoliška. Ni pa verske obnove brez združitve z evharističnim Kraljem. Pogosto pobožno prejemanje sv. zakramentov je merilo verskega življenja. Lani se je nudila vodstvu čl. Orla ugodna prilika, da uvede med Orle globoko versko življenje, ki ga je bilo v zadnjem času morda včasih premalo. Saj so nekateri hoteli napraviti iz Orlov samo prvobojevnike za strankarsko-politične namene češkoslovaške Ljudske stranke. Verska vzgoja je med Čehi tem bolj potrebna, ker je v šolah skoraj ni. Orlovsko vodstvo je znalo zadeti na pravo struno mlade duše. Poglobitvi verskega življenja je dalo narodni pečat. Človeška duša je nekaj tako svojevrstnega, da nosi v sebi v kali dedščino vseh preteklih rodov vsega svojega naroda. Zato seme božje besede pade na rodovitna tla posebno tedaj, če se oznanja v domači besedi. Božja pota, kjer tekom več stoletij nešteti tisoči istega naroda iščejo pomoči in tolažbe, prirastejo k duši celo brezvercem. Svetniki kakega naroda so duševna lastnina vseh članov tega naroda. Tudi češkemu brezvercu zaigra srce daleč izven domovine, kjer morda večina ljudi niti ne ve za Češkoslovaško, ko vidi kip sv. Janéza Nepomuka, ki nese slavo češkega imena v daljni svet.

Ni pa menda svetnika, ki bi bil tako tesno prirastel k srcu svojega naroda kakor sv. Vaclav. Vse, kar ima češki narod najlepšega in najdražjega, je

posvetil njemu. Nad 200 čeških cerkva ima za patrona sv. Vaclava. Kapela sv. Vaclava v cerkvi sv. Vida v Pragi, kjer počivajo telesni ostanki tega svetnika, se vsa blišči v zlatu in dragem kamenju. Nekdanja krona čeških kraljev, ta svetel spomin slavne preteklosti, se imenuje svetovaclavska krona. Dela prvih čeških slikarjev poveličujejo sv. Vaclava. Vsi največji češki pesniki in pisatelji so se v svojih delih oddolžili sv. Vaclavu. Katoliška vera, za katero je pred tisoč leti prelil svojo kri sv. Vaclav, imenujejo Čehi svetovaclavsko vero. Jezik, ki ga je govoril sv. Vaclav in ki ga je češki narod ohranil kljub nemškemu ogroževanju skozi vsa stoletja, se imenuje svetovaclavski jezik. Celo krivo-verski Hus je v svojih pridigah dajal čast sv. Vaclavu. Letos so vstopile v odbor za proslavo tisočletnice sv. Vaclava celo mnoge odlične osebnosti, o ka-

terih se je že mislilo, da so popolnoma suhe veje katoliške cerkve. Tisočletnica sv. Vaclava je stotine ameriških Čehov napolnila s tako ljubeznijo do tiste domače grude, ki jo je posvetil s svojo krvjo sv. Vaclav, da se niso ustrašili drage in naporne vožnje v domovino. Mnogo otrok čeških izseljencev v Ameriki, ki samo slabo znajo ali pa sploh več ne razumejo češki, je češčenje sv. Vaclava tako prevzelo in jih napolnilo s tako ljubeznijo do svetovaclavskega jezika, da hočejo odslej biti zelene veje svetovaclavskega naroda in se zato marljivo uče češčine, razen tega so naročili češke katoliške liste.

Sv. vera se globono ukorenini le tedaj, če dobi narodni pečat. Če bi se slovenski katoličani tega dovolj zavedali in če bi ustvarili "slovensko katoli-

čanstvo", kakor pravi prelat dr. Grivec v listu "Kraljestvo božje", se slovenski katoličani v tujini v slabi družini ne bi tako hitro pokvarili in slovenski izseljenci se ne bi v tujini tako hitro izgubljali.

Čsl. orlovsko vodstvo je versko prenovo zvezalo s sv. Vaclavom. Sv. Vaclav je bil izredni častivec sv. Evharistije. Iz spoštovanja do evharističnega kralja je kot češki knez sam obdeloval njivo za pšenico in vinograd; sam je ponoči neopažen s svojim zvestim spremljevalcem žel in mlatil ter mlet pšenico in pekel hostije; sam je stiskal vino za sv. mašo. Prav v duhu sv. Vaclava se širijo v orlovskih društvih "Vitezi sv. Vaclava". Orli, ki hočejo postati vitezi sv. Vaclava, se obvežejo, da bodo vsaj enkrat mesečno prejeli sv. obhajilo. Orlovsko vodstvo pošilja tem evharističnim krožkom predavanja in versko čtivo za sestanke. To versko gibanje se naglo širi. Skoro v vsakem orlovskem društvu se najde nekaj globoko vernih Orlov, ki osnujejo viteze sv. Vaclava. Počasi pritegnejo svoje tovariše in ti zopet svoje. Mnogo jih prejema sv. obhajilo vsak dan. Namen orlovskega vodstva je, da pritegne v armado vitezov sv. Vaclava počasi vsaj vse telovadce.

To gibanje se je začelo širiti tudi med ameriškim češkim in slovaškim Katoliškim Sokolom, ki nimata zvez s češkoslovaškim brezverskim sokolskim vodstvom v Pragi, ampak sta v prijateljskih odnošajih s čsl. orlovstvom.

Češki Katoliški Sokol v Ameriki šteje okrog 2000 članov, ki so združeni v 20 društvih, raztrešenih po celi Uniji. Največ jih je v državah Texas, Wisconsin, Iowa in Nebraska. Na tako velikem prostoru je osebni stik med njimi skoraj nemogoč, ker ni bilo mogoče dosedaj pripraviti večjega skupnega nastopa.

Mnogo močnejši je ameriški slovaški Katoliški Sokol. Ker je obenem tudi podporna organizacija, se lažje razvija; razen tega pa je med ameriški slovaškimi izseljenci več katoliškega duha ko med češkimi. Tako šteje slovaški Katoliški Sokol okrog 50,000 članov.

Veličasten orlovski nastop lanskega julija v Pragi je pokazal notranjo silo češkoslovaškega orlovstva. Ko pa se bo orlovstvo popolnoma poduhovilo in spremenilo obenem v mogočno armado vitezov sv. Vaclava, potem Čehi ne bodo več najbolj svobodomiseln slovanski narod. Prerujen v Kristu bo z lahkoto zatrl sam v sebi nezdrave pojave odpadništva, krivoverstva in brezverstva ter se posvetil nalogi, katera mu je odločena že radi zemljepisnega položaja njegove domovine in njegove slovanske krvi, namreč resnemu delu za cerkveno zedinjenje pravoslavnih s katoliško cerkvijo.

Uresničene sanje.

Reinhold, — P. Blanko.

(Dalje.)

V.

LAK je ravno prisopihal, ko je prišel Ivan na postajo nazaj. Večerni mrak je že legel na zemljo. Ravno v tem času bi bil prišel v prijazno hišo in stisnil Rožici roko, morda dobil tudi že njeno privo-ljenje.

Kar je pa doživel sedaj, to je bilo za njegovo ubogo srce preveč.

Vstopil je v vlak in hitro kakor veter je odhitel proti rojstnemu kraju, kjer ga je čakalo toliko resnično ljubečih src. Saj sta še živela dobri oče in ljubeča mati, živeli so še bratje in sestrice, ki so ga vselej pozdravljali s tako presrčnim veseljem. Zadnja leta se jim je na videz sicer nekoliko odtujil, ali njihova srca so ostala nespremenjena. Káj neki je iskal sreče pri tujih, sebičnih ljudeh, ki iščejo le sami sebe in svoj dobiček, da, še veselijo se, ako starejo srce in srečo tistemu, ki jim v svoji priprostosti zaupa. Da, še celo ona, ki jo je imel za vzor nesebičnosti, ljubeznivosti in poštenja, ga je sebično izdala.

Sebično izdala? — Ali je pa to resnično? Ali more in sme Rožico le za trenutek dolžiti izdajstva? Kedaj ji je pa odkril svoje namene in ji prisegel ljubezen in ona njemu? Pa, — ali ni mogla tega spoznati iz vsega njegovega govorjenja in obnašanja? Morda! Ljubezen, pravijo, da je slepa, pa ima tudi bistre oči; gotovo je že zdavnaj zapazila, da jo ljubi iz celega srca. Vendar pa nikakor ne more obsojati nje, ampak svojo nespretnost in bojazljivost. Kdo bi namreč mogel zahtevati od nje, da bi ona pogazila svojo prirojeno sramežljivost in mu prva odkrila svojo ljubezen? Kaj takega bi bilo nenaravno in obsojanja vredno. Ako jo je toraj ljubil on, ali ga je bila dolžna ljubiti tudi ona s tako ljubeznijo, kakoršna je potrebna za srečen zakon? Ali jo torej sme in more obsojati? — Po takih in sličnih mislih se mu v srcu krepko oglasi oprostilni glas, rekoč: Ne, ne moreš je obdolžiti izdajstva. Ona ti ni nikdar z besedo odkrila svoje ljubezni, niti ti ni obljubila zvestobe, torej je nedolžna. Ako je pa dala stotniku prednost, je storila le pametno. Ta ima stalno, visoko službo, plemenitega rodu je, bogat je, ljubi jo iz celega srca; pa ne samo, da je plemenitega rodu, ampak tudi plemenitega mišljenja in bogatega duha in srca, drugače se ne bi bil ponižal med plebejce. Kdo ji torej more zameriti, ako je njemu dala roko, ki ga je morda resnično vzljubila, njega pa samo, kakor ljubeča sestra,

Morda je v svoji otroški pokorščini celo žrtvovala junaško žrtev! Mnoge žene so močne in do skrajnosti požrtvovalne in ena takih je tudi Rožica. Naj si že bo kakorkoli hoče, njegovo srce je sicer strto, uničena je njegova prva in edina ljubezen, a Rožica je pri tem gotovo nedolžna. Čista, neomadeževana je stala pred njegovimi očmi njena podoba; junakinja, vzvišena mučenica, kraljica je postala, komaj se je upal dvigniti svoj pogled do nje.

Ivan je bil truden, neznansko truden — zaspal je. Bilo je že pozno po noči, bližala se je polnoč. V sanjah je videl Rožico, kako ga kliče, ali on ne more k njej.

Kakor strašna pošast drvi hropeče vlak čez zasnježene poljane. Službujoči uradnik ga zbudi — dom je tu. Izstopi iz vlaka. Napoti se proti rojstni hiši. Vedel je, da se domači pripravljajo k polnočnici, zato jih ni hotel motiti, saj je bil tudi sam namenjen tja, morda mu novorojeno Dete prinese v dar srčni mir. Vedel je pa tudi, da bo tamkaj videl svojo ljubljeno mamico, kako pobožno in zbrano moli, moli tudi zanj — za izgubljenega sina.

Mimó rojstne hiše koraka počasi dalje proti cerkvi. Vedno živahneje mu stopajo pred duševne oči spomini srečne mladosti, ko je kot nedolžno, pobožno dete stopal po tej poti tesno ob mamici vsako jutro k sv. maši. Čim dalje je šel, tem bolj se mu je dozdevalo, da je bilo vse njegovo dosedanje življenje kot hude sanje, iz katerih se ravno prebuja. — Glej, tukaj je kraj, kjer je materi rekel, da hoče biti mašnik. S kako prisrčno ljubeznijo ga je tedaj poljubila in pritisnila na srce. In danes? . . .

“Župnik hočem biti!” Kakor strela iz jasnega ga zadenejo te besede in mu kakor sladka godba done v srcu. Pa, ali je še vreden? Ali ni morda zemeljska ljubezen zamorila božjega klica? — Upaj in moli, zadoni mu mili glas globoko v srcu. Da, moliti hoče, moliti zopet tako otroško in zaupno, kakor nekdanj in prositi sladko novorojeno Dete Jezusa milosti in razsvetljenja.

Prestopi cerkveni prag, umakne se v kot stranske ladje, da bi tamkaj mirno molil. Polagoma dohajajo verniki. Tudi njegovi dragi z materjo na čelu so prišli. Vedno bolj in bolj se polni z verniki krasno razsvetljena cerkev. Orglje zabučje, k altarju pristopi stari župnik, maša se prične. Kako blažilno in tolažilno so mu segali radostni glasovi v ranjeno srce! Mir je Kristus-Dete prineslo na svet, mir se je počasi selil tudi v njegovo srce. Le eno vprašanje ga je vznemirjalo neprestano: ali smem še biti mašnik? — Vedno jasneje mu je v srcu

odmeval odgovor: božja volja je. Ob koncu maše so zginili vsi pomisleki in predsodki, trden sklep je bil storjen. Akoravno je krvavelo srce, vendar sklep je bil storjen: mašnik bom, pa naj se zgodi karkoli hoče. Božja volja je.

In ko se je mašnik obrnil in dal ljudstvu blagoslov, napolnilo je tudi njegovo raztrgano, krvaveče srce pravo božično veselje in blagodejni mir se je naselil v njem. Kakor na perotih je hitel iz cerkve, da v gnječi najde svojo drago mamico in ji zakliče: "Tvoj izgubljeni sin se je vrnil, tvoj Ivan je zapustil goljufivi svet, da se celega daruje Bogu."

"Mama!"

"Ivan, moj sin!" se odzove kakor odmev. Dvoje rok se trdno sklene, dvoje src vztrepeta v nepojmljivi sreči.

"Mama vzemi me zopet za svojega sina! Božja in tvoja volja naj se zgodi; mama, tvoj Ivan želi biti mašnik," šepeta Ivan boječe.

Nezmožna besed, pritisne mati svojega ljubljence na svoje toplo srce, gleda ga, boža ga in tihe sol-

ze najslajšega veselja obeh se mešajo med seboj. Ljudje ju gledajo in ugibajo, ako razumejo, kaj da je; slaveč Boga gredo svojo pot.

Materino srce, kdo bi izmeril tvojo globočino! Ali še veš, koliko je tvoja ljubezen storila, molila in žrtvovala? Mati, ali se še spominjaš, kako si ga od Boga sprosila in Mu ga zopet darovala? Se li spominjaš, kako si ga vsako jutro s poljubom prebudila, ga učila moliti, vodila ga v cerkev, da se tamkaj pred altarjem božjim uči hoditi božja pota? Se še spominjaš pomenljivih sanj, ki jih je dobrotljivi Bog poslal nedolžnemu otroku, da utrdi tvojo vero in zaupanje? Koliko je trpelo tvoje srce, ko je začel tvoj ljubljenec hoditi svoja pota daleč od tvojih želja, a tvoje ustnice so vedele v trpljenju le eno molitev: "Oče, zgodi se Tvoja volja!" Zgodila se je; rdeča roža je ovenela in razpadla, bela ostane in se bohotno razcvita. Močna je materina ljubezen in molitev.

(Dalje prih.)

Laktancij o rimskih preganjavcih.

Prيرهja Rev. Pavel Podbregar.

(Dalje)

Maksim in Maksencij se zedinita.

D nasprotnikov mi je samo eden ostal, namreč Maksimin, čigar žalostni konec naj omenim. Bil je ljubosumen na Licinija. Pred kratkim je sklenil z njim prijateljstvo. Kakor hitro pa je zvedel, da je Konstantinova sestra omožila Licinija, je začel sumničati, da morebiti oba cesarja kaj kuje zoper njega. Poslal je poslance v Rim, da Maksencij sklene prijateljsko zvezo z njim. Obenem so prinesli s sabo zaupna pisma. Bili so prijazno sprejeti. Sklenila sta zvezo in podobe obeh cesarjev postavijo skupaj. Maksencij se je kaj rad oprijel poslance mu pomoči. Ravnokar je namreč napovedal vojsko Konstantinu, da bi tako kaznoval vse tiste, ki so mu umorili očeta.

Konstantin premaga Maksencija.

Prišlo je do vojske. Maksencij sam je ostal v Rimu, kajti prerokovali so mu poraz, ako zapusti mesto. Postavil je izvrstne vojskovodje. Po številu vojakov je nadkriljeval nasprotnike; prejel je veliko krdelo od Severa, obenem pa je ojačil svoje lastne čete s tem, ker jih je še poklical iz pokrajini Mavretanije in Getulije. V prvem boju je zmagoval Maksencij. Konstantin se je odločil: ali zmagati ali umreti. Odkorakal je z vso svojo armado proti mestu in se je utaboril ob milvijskem mostu.

Bil je ravno obletni dan, na katerega je Maksencij nastopil vlado, namreč 27. oktobra. Slovesno praznovanje petnajstletnice se je nagibalo h koncu. Konstantinu je bilo v sanjah naročeno, da naj postavi božje znamenje na ščitih in tako začne boj. Dal je črko X vodoravno, zgornjo stran pa je nekoliko zaokrožil in vpodobil vanje Kristusovo znamenje. V tem znamenju so vojaki zagrabili za orožje. Sovražnik gre nasproti in prekorači most. Krdeli trčita skupaj. Na obeh straneh se pogumno bore. Nič ni pomagal beg ne tu in ne tam. Ob tistem času nastane v mestu upor in srde se nad Maksencijem, kot kršilcem javnega miru. Ko ga zagledajo ob otvoritvi iger na dirkališču in dasi je bil spominski dan njegovega nastopa v vlado, je ljudstvo zakričalo: Konstantin bo zmagal! Ta klic ga silno vznemiri, zapusti igrišče, skliče skupaj nekaj senatorjev in z njimi pogleda sibilske preroške knjige. Našli so, da bo na ta dan sovražnik Rimljanov poražen. Prerokba mu da zopetno upanje. Šel je sam v boj in za njim podero most. Njegova prisotnost poostri klanje; božja roka je to dopuščala. Maksencijevi vojski slednjič upade pogum; Maksencij sam se spusti v beg in hiti nasproti mostu. Množice vojakov mu slede in ga poženo v Tiberu. Tam je nesrečno končal svoje življenje. Senat in ljudstvo okliče sedaj z nepopisnim veseljem Konstantina za imperatorja. Ko je le-ta potem našel Maksiminova pisma, se je do jasnega prepričal o

Maksencijevi neznačajnosti. V znak hrabrosti je senat priznal Konstantinu dostojanstvo prvega vladarja (avgusta). Za to dostojanstvo se je poprej potegoval sam Maksimin.

Vojska med Maksiminom in Licinijem.

Ko je uredil vse uradne zadeve v glavnem mestu, se je Konstantin podal prezimit v Milan. Tjekaj je prišel tudi Licinij. Kakor hitro je zvedel Maksimin, da pripravljajo velike prireditve za ženitev, je odkorakal v najhujši zimi v Bitinijo, kamor je došel ves izčrpan. Nenavadno deževje, snežni plazovi, mraz in potni napor, vse to je napovedovalo, kakšen da bo izid te vojske. Ni hotel ostati v svojih lastnih pokrajinah, temveč prekoračil je morsko ožino in se utaboril pred bizantinskimi vratmi, kjer je bila le neznatna Licinijeva posad-

ka. To je skušal Maksimin pridobiti zase, najprej s sladkanjem in raznimi obljubami, slednjič pa celo z grožnjami. Minilo je enajst dni in v tem času bi lahko poslal sle k Liciniju. Posadka se je med tem udala ne sicer iz nezvestobe, ampak, ker je uvidela, da se je brezuspešno ustavljal. Od Bizanca je krenil Maksimin do Herakleje in tam si je nekaj dni odahnil. Nasproti mu je prišel Licinij z vojsko. Slednjič je sklical pod orožje može iz vse bližnje okolice in je nameraval Maksimina bolj zadrževati, kot se z njim vojskovati. Maksimin je imel do 70 tisoč vojakov, dočim jih je spravil Licinij komaj 30,000 skupaj. Njegovi vojaki so bili razkropljeni po oddaljenih pokrajinah; v kratkem času jih je zbral, kolikor jih je pač mogel.

(Konec prih.)

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

XI.

ALI Viktorček je odmolil k angelu varihu, vrnil mamiči poljubček, pal med blazine in že je bil na drugem svetu. Tam se je sešel s sestrico, ki se je bila preselila v kraljestvo sanj še preden je bratec domolil. Kot dva krilatca iz bajne Devete dežele sta romala v spremstvu vil in palčkov nekje visoko v podnebnju od zvezde do zvezde. Kaj je bilo njima mar strašne vojske, ki je istočasno divjala v dušah njunih staršev in z nepopustljivim gromenjem silila k odločitvi? . . .

Irena? . . .

Ko je Viktorček zaspal, se je zavedela, da je prišel najsilnejši trenotek v njenem življenju. Prekrižala se je in se nagnila k vratom. Sunkoma je obstala, se vrnila na sredo sobe, pala na kolena ob otroški postelji in se poslovila od same sebe. Še enkrat se je morala boriti z Bogom kot Jakob v svoji prečudni noči. Vse njeno bitje se je osredotočilo v duši, telo je ostalo tam zunaj nekje.

Minute so potekale svojevoljno, ni jih štela Irena.

Viktor? . . .

Tudi on ni mogel šteti minut. Kakor mu je bil neznano dolg čas od trenutka, ko je Irena z otroci odšla iz sobe, pa do tja, ko je slišal molitev o angelu božjem, tako je od tam dalje pozabil, da čas gospodari nad njim.

Viktorček moli in to pod Ireninim vodstvom!

Pravijo, da umirajoči v enem samem hipu pregleda celo življenje za sabo. Težko je reči, koliko je resnice na tem. Videli in vedeli bomo, kadar

pride naš čas. Gotovo pa je, da je Viktor v tistem trenotku videl vse svoje življenje za sabo. Ali mu je bila domišljija še od poprej razvezana, ali mu je nepričakovana molitev v otroški spalnici razgibala zadnjo struno v možganih?

Ni se poznal — in vendar je vedel, da ima pred sabo samega sebe.

Mislil je bil, da je junak iz drame življenja, ko se je zavedel iz dogodka na odru, toda kaj je bila ona drama z Doro in neškodljivim samokresom v primeri s tem, kar se mu je sedaj v dnu duše godilo?

Kakor pijan se je pogreznil v naslonjač in v sebe.

Irena — ali ni žena njegova, močna dovolj, da ji Boga in molitve ni treba, kot je treba ni njemu? Viktorček — ali ni kri njegove krvi, silne in samonikle, da raste svobodno iz lastne korenine kot hrast, ki je iz gore pognal? In ta Viktorček dviga ročice k namišljenim bitjem nad sabo in jeclja pretročje besede: Vodi varno ateka — — — !

Zmota, neizrekljiva in strašna! Čigava in kje? Ali v njegovem lastnem življenju, ali v dogodku večera nocoj?

Da, tudi on je molil nekoč, sklepal roke za pogovor z Bitjem in bitji nad sabo. Nekoč! Čas je prinesel premembo v dušno stanje njegovo. Na lastne noge je bil stopil, trdna tla je zaslutil pod sabo. Omahovanja ni bilo nikjer in nikoder. Tla kot iz skale na stebrih železnih!

Ali pač še krepko držijo ta tla? Kaj se maje in tresce pod njimi nocojšnji večer? Silen je bil sunek

na odru, silnejši je sledil doma ob prihodu Irene, dosegel je višek sedaj . . .

Viktorjeva trdnost je doživela nevzdržen pretres. Nekaj vlada nad nami, križa nam pota in plete nam bič. Je-li usoda ali kaj drugega? Nekoč so učili, da tisto je Bog! . . .

Bog! Viktor ga je bil nekaj poznal, pozneje sta se zgrešila popolnoma. Kje sta se prav za prav razšla in kedaj? Težko je reči, ali gotovo je to, da njuna pota že davno vodijo vsaka drugam . . .

Bog! Kje sta se z Ireno sešla? Ni ga bil opazil Viktor v njenih očeh, ko jo je za ženo jemal, ni ga videl v njenem življenju, ko je bil ž njo pod eno streho vsa leta. Ni ga bilo doslej — po mnenju Viktorjevem — v njenem razmerju do dece. Pa glej! Nocoj, v tako resnem trenutku, ko njen mož nestrpno koprni po njeni besedi, nocoj je Ireni več Bog nego Viktor! Kako bi drugače z Viktorčkom dvi-

Še bolj se je stisnil vase. On, ki je bil velik in močan pred silo veselstva še malo poprej — je bil majhen pred samim seboj kot nikoli še ne.

* * *

Iz otroške spalnice je stopila Irena.

Viktor se je zbral in je dvignil samo oči nanjo. Takoj je opazil, da je Irena zopet pripravljena. Samozavestno in skoraj ponosno je merila kratko razdaljo in je sedla na divan.

“Ne bom te slepila, Viktor, s praznimi besedami. Brez ovinkov ti povem, da s tabo zaenkrat ne morem nikamor. Tako nujne stvari me čakajo v prihodnjih dneh, da nikakor ne morem od doma. Žal mi je, da ti moram željo odbiti, toda drugače biti ne more. Kako in zakaj, ti vse povem, če hočeš takoj.”

Viktorja je do bolečine žalila njena mirna in odločna beseda. Žalila ga je, ker ji je bil v globo-

Notranjščina slov.
cerkve

svete Kristine
v Euclidu, O.

gala roke navzgor in zamujala čas, ko je Viktorju draga vsaka minuta? . . .

Kako in kedaj se je Irena srečala ž Njim, ki ga Viktor več ne pozna? Kako se je Bog izgubil na potu in zašel pod streho mirne Viktorjeve hiše?

Bog! Ali je kaj Njegovega v — Dori in njenem nocojšnjem početju?

Zdrznil se je, ko je nenadoma zagledal samega sebe z Doro ob grobovih dveh mater . . .

Zgrozil se je, ko mu je prišla druga slika v pridu: isti Viktor stoji z Ireno pred svetnim uradnikom v sodnijskem poslopju in jo jemlje za ženo.

Zdi se mu, da je Bog med onima ob gomilah dveh mater, ne vidi pa Njegovega sledu med seboj in Ireno. In vendar! Irena se k Bogu ozira, Dora po maščevanju hlepi! Med njima je Viktor in vse mu je kričela uganka! Irena in Dora in Viktor in — Bog!

čini duše zavisten. Kaj bi dal, da bi mogel biti sam tako trden? Neizmerno se je čudil, kakšne tajnosti se v Ireni vrše.

“Govori!”

Ni se ganil in napete poteze na obrazu niso pustile za las. Edina beseda, ki jo je izrekel, je prišla iz njega s tako votlim in brezbarvnim glasom, da se je zavzel nad samim seboj.

“Na kratko tedaj. Viktor, v nekaj tednih bom sprejeta v katoliško cerkev in obenem bom dala vse tri otroke krstiti. Tako bomo vsi ene vere v družini in Bog nas bo vseh enako vesel.”

V Viktorju je prečudno zaplalo. Stisnilo ga je nekje pri srcu in se v naslednjem hipu razlilo s krvjo po vseh žilah.

Velika novica ga ni zadela najhuje. Kar je navalilo nanj v tem trenutku najjačje, je bila njena beseda: Da bomo vsi ene vere v družini . . .

Ali se mu ta ženska v tako odločilni uri neusmiljeno roga? Ali v svoji preprostosti ne slutí, kako bedasto govori?

Tako je pomislil in obtičal sam v sebi. Govoriti se mu ni zdelo potrebno, pa če bi tudi hotel, kje naj bi vzel primernih besed?

Po kratkem premolku je nadaljevala Irena:

“Bog je mene dolgo iskal in jaz sem njega iskala. Našla sva se in upam, da naju nobena sila ne loči več. Katoličanka postanem in otroci z menoj. Čemu bi mi branil? Prepričana sem, da ne boš. Pa čeprav bi poskušal, vedi, da bi bilo zastoj!”

Tako neznano mu je bilo, da je komaj mogel razumeti, kaj pomeni beseda “braniti”. Nekaj drugega mu je vrelo v možganih: ali je današnji večer prav nalašč ustvarjen za zdražbo in boj?

Pa že je spet poprijela Irena:

“In kot zaključek vsega tega ti moram povedati tole: Tvoja žena nisem in sem. Ti si katoličan od nekdanj in veš, da ni prav. Če hočeš, da ostaneva mož in žena, bova šla v cerkev k poroki, drugače se me več dotaknil ne boš in dalje skupaj živela ne bova.”

S polnim pogledom je buljil vanjo. Zgrabilo ga je, da bi planil s prostora kot ranjena zver in pokazal moč nezmagljivo. Pa ga je obšel dojem, ki je prevladal v njem: odkod je vse to prišlo in kaj se je z žensko zgodilo? Grabil je po možganih, da bi našel vodilno nit. Bolj ko je grabil, bolj se je klopčič zamotaval.

Irena je zrla v njegove zavzete oči in v njej je nastal preobrat. Molk je zavladal med njima in nekaj je reklo Ireni:

“Zakaj si tako trda v tem težkem trenutku? Ali bi ne bilo bolj na mestu, da si ljubezniva in mehka?”

Imela je za seboj najtežje priznanje in postala je zmožna, nadzirati sebe in ves položaj. Sklonila se je za spoznanje proti njemu in nalahno je v njenih besedah vztrepetala mehko.

“Viktor, nehote sem tako odločno govorila. Da ni izsilil tega razgovora včerajšnji večer, bi pač poiskala bolj primernih besed. Ničesar ti nočem očitati, vendar se mi zdi, da bi bil moral že davno ti meni o tem govoriti. Ti si se izneveril Bogu . . .”

Viktorja je vrglo na noge. Kot neizprosni nasprotnik je stopil korak proti njej in ji ustavil besedo samo z očmi, ki so mu vpile: Takega izzivanja ne trpim . . .

Irena je obmolknila, poraziti se pa ni dala. Tudi ona je vstala in mu mirno gledala v oči.

Tako sta si stala nasproti molče. Irena je opazovala igro mišic na Viktorjevem obrazu in skušala uganiti, kaj se godi v njem. Odločila se je, da kratko zaključí.

“Viktor, kar sem rekla, sem rekla. Sedaj veš vse in te prosim, da se sam v sebi odločiš za pravo. Moja molitev te bo podpirala. Bog ti pomagaj!”

Dostojanstveno se je obrnila in odšla nazaj v otroško spalnico. Ključ v vratih je zaškrtal za njo.

* * *

Viktor je ostal sam. Neslišno je stopil po sobi, mehka preproga mu je dušila korak. Sedel bi bil, pa se mu je zdelo, da se mora pregibati. Zmešnjave je bilo v njem, da se mu je delala tema pred očmi. In vendar je bila v tej zmešnjavi točka, na kateri je obvisel kar nehote. Ena Irenina beseda ga je zapeljala najbolj in zavedal se je, da ga mora jeziti. Toda kako čudno neskladnost je sam v sebi zapazil! Tista beseda ga je obenem tudi osvajala in prav zoper voljo je prisluškoval njenim odmevom. Irena je bila rekla:

“Bog ti pomagaj!”

Nič več se ni razburjal ob tej besedi, ki se mu je zopet in zopet obnavljala v spominu. Tako strtega se je čutil, da bi mu pomoč bila dobrodošla, odkoderkoli bi prišla. Naj se pojavi sam Bog, Irenin ali kak drug, in mu pokaže izhod — z obema rokama bi sprejel . . .

Toda Viktor je umeval, da je ostal sam in da mora sam iskati izhoda. Ni mogel razbrati v sebi, kaj mu teže leži na duši: dogodek z Ireno ali snidenje z Doro . . .

Eno mu je postajalo bolj in bolj jasno: tujec sem tu in čim prej moram proč!

Proč! Toda kam?

Lagal je že bil Ireni, da mora v Kalifornijo, zavoljo Dore in nje. Pa Irena ne more ž njim — ali naj sam odpotuje prav tja?

Zakaj ne? En konec sveta ali drug, samo proč!

In ponovno je sklep dozorel: v Kalifornijo! In to takoj jutri.

Začel je urejati nekatere stvari in si pripravljati potrebno prtljago. Vso noč ni zatisnil očesa.

Zjutraj je zgodaj odšel iz hiše in dopoldne prebil v uradu. Vedel je, da ga tam nihče ne bo nadlegoval zavoljo sinočnih dogodkov. Tudi v uradu je lagal o službenem potovanju v Kalifornijo. V prvih popoldanskih urah se je odpeljal.

Ali v novo življenje?

Odgovora ni vedel in ga tudi ni iskal. Misli so mu pohitevale nazaj v Chicago in na novo drobile dogodek za dogodkom včerajšnega dne. Začutil se je varnega pred Doro in Ireno, zato je ostal v duhu z otroci. Imel jih je resnično rad.

Kedaj jih bo zopet videl? Kako bo prebil brez njih?

Prav zavoljo otrok je poslal brzojavko v Chicago, ki jo je nekaj ur pozneje brala Irena:

“Na potu v Kalifornijo. Pozdrav! — Vaš atek.”

(Dalje prih.)

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Benigen.

Blagoslovljeno Novo leto 1930.

vsem naročnikom, prijateljem in našim dobrotnikom!

Naj bi se v tem letu pomnožilo število naročnikov Ave Marije kar moč obilno in naj bi vsi verni naši rojaki delali po navodilu resolucije našega veličastnega lanskega shoda o katoliškem tisku. To bo naše največje veselje, če boste vsi upoštevali to toliko našo željo in se prizadevali v dejanju, da pride edini nabožni in poučni slovenski mesečnik v vsako slovensko hišo v Ameriki. Kateri naš verni rojak ne ljubi iz srca svoje nebeške predobre Matere Marije? Kdo bi ne hotel torej imeti v svoji hiši njenega lista "Ave Marije"? Gotovo vsak; torej ako še nisi naročen nanj, naroči se zdaj v januarju, da boš imel vse številke letnika in jih prebiral v svojo korist. Daj dobro besedo in priporoči list še svojemu rojaku, ki ga še nima in storil si s tem apostolsko delo, ljubo Bogu in Mariji. Dragi rojaki, delajte tako vsi v tem letu in list Ave Marije bo v vsaki slovenski družini in ž njim tudi naša ljubljena Mati Marija.

Dve važni reči

so na sporedu za to leto, prevažni za Slovence v Ameriki. Ena je v narodnem, druga pa v verskem oziru za vsakega našega rojaka največjega pomena.

Prva je **ljudsko štetje**, ki se prične v aprilu. Že je napovedano po predsedniku Hooverju in na to ogromno delo se že pripravljajo tisočeri, ki bodo obiska-

li vsakega prebivalca Zedinjenih držav.

Med drugimi vprašanji za ta popis je tudi vprašanje o **materinščini**, na katero bo vsak odgovoril. In ravno to vprašanje je za nas Slovence tolike važnosti. Hoteli so napraviti popis ljudstva ne po materinščini, pač pa iz katere

Naš pokojni dobrotnik Mr. Jožef Kamin iz Forest City, Pa. Rojen je bil l. 1875 v fari Čatež pri Zaplazu. Bil je vnet član tamkajšnje fare sv. Jožefa in od začetka naročnik A. M. R. I. P.

države je kdo. Mi Slovenci bi na ta način izgubili silno veliko. Hvala Bogu, da je zmagal pravičen način in da bo vsak prebivalec Zed. držav imel priliko, če bo le hotel, da ga vpišejo pri ljudskem štetju za to, kar je po svojem rodu in narodnosti, ne pa

pripadnik te ali one države. Tako bo lahko vsak Slovenec in vsaka Slovenka vpisan za to, kar je v resnici. Lahko pravim, ker tako kakor bo vsak povedal, kaj je po svoji narodnosti, za takega bo tudi vpisan. Če reče, da je Slovenec in četudi je zdaj slučajno pripadnik Italije ali Avstrije ali Ogrske, bo vpisan za Slovenca.

Da se bo res vsak naš rojak izjavil za Slovenca, naj pomisli tole: Če ljubim svoj narod, ga bom tudi spoštoval in se ga nikdar sramoval, ali ga celo zaničeval; kajti kdor zaničuje se sam, je podlaga tujčevi peti. Zavedni rojak ve, kaj je dolžan svojemu narodu in zato je v njegovem srcu vsikdar hvaležnost, da mu povračuje prejete dobrote in mu pomaga do prave in trajne blaginje.

Naj ne bo med nami rojaka, ki bi ne ljubil svoje domovine zato, ker mu ni dala kruha. Tak pač ljubi samo svojo korist, ne pa svoje domovine, kar je pač sebično in nizkotno. Kdor ima v svojem srcu pravo domovinsko ljubezen, ta ne bo sovražil tujcev; ampak bo pravičen do vseh in ljubil vse; toda prvo ljubezen bo pa imel do **svoje matere in do svojih rojakov.**

To je tudi naravna naša dolžnost, da najprej in najbolj ljubimo tiste, ki so nam najbližji po krvi in rodu. In to so naši stariši, bratje in sestre in rojaki. Ljubezen mora objemati v prvi vrsti člane iste družine. In kaj je narod? Vse družine iste narodnosti, to je razširjena družina. Ti so si bližnji med seboj, ker so med seboj rojaki.

To ljubezen do svoje narodno-

sti nas prelepo učita sam naš božji Zveličar in njegova Mati Marija. Četudi je naš Odrešenik prišel na svet odrešit vse človeštvo, je pokazal tolikrat do svojega naroda ginljivo ljubezen, kakor nam pripovedujejo sveti evangeliji. In Marija je v svoji pesmi: "Moja duša poveljuje Gospoda", zapela v čast svojemu rodu besede: "Sprejel je, kakor je govoril našim očetom, svojega služabnika Izraela, in se spomnil usmiljenja do Abrahama in njegovega rodu na veke."

Tu vidimo, da je prava ljubezen do bližnjega v prvi vrsti obrnjena do tistih, ki so nam po rodu najbližji; zato smo tudi dolžni te najprej ljubiti. **Tako naj pokaže vsak naš rojak in rojakinja pri ljudskem štetju v dejanju svojo ljubezen v prvi vrsti do svojega naroda in se izjavi za Slovenca in Slovenko.**

Druga važna reč

za Slovence v Ameriki je pa Prosvetna Zveza v smislu katoliške akcije. Ta je popolnoma verska zadeva. Lanski katoliški shod je isto ustanovil in priporočil v probudo verskega življenja naših rojakov.

Darovi v blagu:

Uršula Bogolin je darovala krasni "sweater"; Marija Anžlovar je poslala \$2.00 za dijake. Mrs. J. Travnikar pa nogavice in sweater. Rev. Nikolaj Zugelj je dal za zimsko perilo našim klerikom.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj:

Frank Košmerl \$5, Anna Bogataj \$2, Antonija Možina \$2, Uršula Ivšek \$2, Terezija Mihelich \$1, Terezija Sternisha 50c, Jozef Kamin (\$1.00 dev. dnev.), Alex Smolnikar \$1, Joseph Cokolich \$1, Rauschel Johana \$1, Frances Jenko \$5, Mary Kolarich \$10.

Darovi za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Po Mr. Fr. Ulčarju 90c, Terezija Derčer \$1, Mrs. Hribar 30c, A. Nemanič \$1, Marko Bluth 75c, Mary Lovša \$1, Materino društvo iz Canonburghu \$2, R. Cilia \$1, Anton Stiglitz 50c, Johana Vernigar 50c, Terezija Sterniša 50c, Mary An-

Zlatomašnik Pij XI. so pričeli širiti katoliško akcijo in o njej pišejo švicarskim škofom takole: "Znano je, da imamo katoliško akcijo za zelo važno in jo smatramo posebno primerno sedanjemu času. Takoj v začetku našega papeštva smo povdarjali pri vsaki ugodni priliki, da se katoliška akcija nikakor ne da ločiti od dušnega pastirstva in krščanskega življenja, ker ona ni nič drugega kot apostolat vernikov službe Cerкви pod vodstvom škofov in ga v nekem pomenu spopolnuje.

Povedali smo nadalje, da je katoliška akcija prava pot in pravo sredstvo po katerem more Cerkev deliti svoje dobrote narodom. Ta visoki cilj bomo dosegli, ako katoličani natanko slede našim naročilom in opominom, združujoč se malenkostne strankarske politike in strankarskih interesov ter pri tem apostolatu iščejo edino čast božjo in zveličanje duš." Toliko beseda svetega Očeta Pija XI. o katoliški akciji.

Osmina za cerkveno edinost.

Že več let je v navadi ta osmina od 18. do 25. januarija, da bi se ločeni kristjani povrnili v edi-

Iz našega ofisa.

zele 50c, Anna Novak 10c, Mary Križaj 10c, Anna Sašek 50c, Joseph Drasler \$1, Jakob Peternel \$1.

Darovi za list Ave Maria:

Po Mr. Ulčarju \$4, John Intihar \$1, Frances in Thomas Marvar \$2, Rev. A. Shiffner \$1, Mary Svigel \$1, Agnes Likovič 50c, Uršula Ivšek 15c, Krescencija Krivec 37, Mary Anzele \$3, Louis Maličnik 20c, Mrs. Cokolich, Terezija Malavašič 20c, Louis Blazich \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

Josephine Bildhaver \$1, Barbara Gustin \$10, Joseph Gustin \$10, Magd. Mihalj \$10, Blaž in Janez Jereb po 50c, Joseph Zakrajšek \$1, Elizabeth Staudohar \$2, Marija Franko \$10, Joseph Gruhar \$10, Frances Pikel \$10, Matevž Pikel \$10, Johana Krali \$10, Eliz. Malley \$1.50, Mary Svigel \$2, Andrej Čenon \$10, Louis Kump \$10, Neža Kapš \$10, Frank Jaznezič \$10, Neimen, N. Y. \$10, Anna Sašek

no zveličavno katoliško Cerkev. Dne 18. jan. bodo papež Pij XI. opravili daritev sv. maše v ta namen. Oni so tudi določili kot glavni namen apostolstva molitve za ta mesec: zedinjenje ločenih bratov s katoliško Cerkvijo. Okoli 1300 škofov celega sveta je že poslalo prošnjo svetemu Očetu, da bi s svojo oblastjo določili to osmino za vso katoliško Cerkev.

Ameriške Brezje

so koncem novembra obiskali celo iz daljnega Brooklyna, N. Y. Z avtomobilom se je pripeljala družina Bučar namreč Mrs. A. Bučar, sin Janez, hčerka Anica in sorodnica M. Bučar do Chicage, kjer so obiskali družino Štern in na to so se vsi skupaj pripeljali v Lemont počastit Marijo na ameriških Brezjah. Malo pozneje je bil tu Dr. M. J. Pleše iz Brooklyna, N. Y. s svojim sinom in s sorodniki iz Jolieta.

Cesto na pokopališče

smo dovršili pred kratkim. Ker nam ni bilo mogoče prirediti pokopališča dosedaj kakor smo upali in želeli, bomo pa zamujeno napravili to leto.

50c, Joe McKenica \$10, Frank Mihovar 50c, Michael Vidina \$10.

Darovi na kolegij:

Po Mr. Fr. Ulčarju \$1, Mary Gorichan 50c, Roman Slivnik \$1.

Za sv. maše so poslali:

Mary Trunkel \$1, Frank Jakse \$1, Frank Gabriel \$3, J. Prezel \$1, Frank Cherne \$1, Frank Vraničar \$3, Peter Mohorko \$2, Mike Grdovich \$2, Lucija Anderjaš, Th. Ellis \$2, Frank Ulčar \$1, Mary Ahlin \$1, John Stariha \$1, Marko Bluth \$1, Anna Bluth \$1, —ohana Kastelic \$2, Rozalija Vicič \$1.50, Katarina Osterman \$5, Andrej Hočevcar \$11, Frances Novak \$1, Mary Božičević \$1, Anton Fister \$20, Stephan Saley \$3, Edward Mostek \$2, Antonija Poljak \$2, A. Nemenich \$2, Mary Toleni \$1, Anna Bogataj \$1, Josephine Erjavec \$1, Mary Muchich \$1, Anna Mohar \$5, Katinka Rađež \$3, Materino društvo, Cannonsburgh \$3, Frank Dolinar \$1, Elizabeth Majcen

\$7, Mrs. Ignacij ukman \$2, Riffel Cillia \$4, Antonija Možina \$4, Mary Hegler \$1.50, Julija Gorsky \$3.50, Anton Stiglitz \$2.50, Mary Cimperman \$1, George Krivetz \$1, D. Strniša \$4, Anna Blakard \$1, Mary Anzele \$1.50, Lena Mortl \$1, Leo Lavrich \$1, Cecilija Centa \$2, Rosie Gajrovnik \$1, Apolonija Mrak \$2, Katinka der \$2, Antonius Gallius \$1, Mary Zebicek \$2, Johana Petenel \$1, J. Slivnik \$1, Mary Lavrich \$1, Vladimir Braje \$1, Joseph Cokolič \$2, Anna Sašek \$2, Frances McKenica \$1, Joseph Zortz \$1, Frank Skulj \$1, Joseph Drasler \$1, Katarina Hladnik \$5, Mary Grum \$1, Mary Koropec \$5, Mrs. in Mr. Cimerman \$2, M. Polajnar \$1, Marv Pike \$1, Mary Sredenšek \$1, Frank Zabukovec \$1, Frank in Josephine Videc \$2, M. Kastelec \$1, John Cesark \$2, Fannie Hochevar \$1, Antonija Možina \$2, J. Šurla \$1, Josie Cimperman \$1, Anton Udovich \$1, Mary Planinšek \$3, Mrs. M. Hebein \$1, Mary Mačerol \$2, Mary Pavlesič \$6, Marko Bluth \$1, Mary Lavrich \$2, Mary Skerl \$2, Frances Jenko \$3, Josephine Anžlovar \$3.

Nadaljni darovi za kritje stroškov kat. shoda:

Zadnjič smo (v novemberski številki) priobčili, koliko so darovali v svrhu pokritja stroškov za kat. shod v Springfieldu, v Jolietu, v Sheboyganu, v Waukeganu in v La Sallu. Kakor smo iz srca hvaležni vsem tistim darovalcem, tako smo hvaležni tudi nadaljnjim darovalcem po raznih slovenskih naselbinah, kjer jim je Mr. A. Grdina kazal filmske slike vseslovenskega kat. shoda.

V Milwaukee, Wis. so darovali po \$2: Mr. Anton Gnadar, Mr. Frank Tomše, Mr. Louis Mlakar, Mrs. Eva Osvold, Mr. Geo. Koce, Mr. Paul Majerle; po \$1.00: Mrs. Josephine Grahek, Neimenovana,

Mrs. Ritoria, Mr. John Ravnikar, Mr. Anton Udovich, Mrs. Josephine Windishman, Mrs. Jennie Vic, Mr. Frank Kalviša, Mr. Martin Jenič, Mrs. Mary Kopač, Mrs. Fannie Medle, Mrs. Josephine Orli, Mrs. Mary Lopoglavšek, Mr. Frank Matilo, Mrs. Drugič, Mrs. Anna Spende, Mr. Joseph Windishman; v drobižu je bilo \$6.00; kolekta v Milwaukee je znesla skupaj \$34.60.

V Eveleth, Minn. so darovali po \$1.00: Mr. George Nemanich, Mr. Anton Gor-

NOVE NAROČNIKE SO PONOVO POSLALI:

Jakob Resnik 1, Mrs. Meglen 4, Marg. Kogovšek 1, Frank Perovšek 2, Joseph Muhich 1, John Golobich 1, Anton Ferk 2, M. Udovich 1.

Bog plačaj vsem njihov trud! Sporočamo obenem, da PODALJŠUJEMO KAMPANJO DO 2. FEBRUARJA. V tem času je še priložnost stopiti v boj za napredek dobrega časopisja, za pridobivanje novih naročnikov na Ave Marijo.

nik, Mrs. Anna Intihar, Mr. George Schaur, Mr. Tomec, Neimenovan; v drobižu je bilo \$1.25; skupaj \$7.25.

V Gilbert, Minn. je daroval en dolar Mr. Alojzij Verbič; drobiž pa je znesel 80c; skupaj \$1.80.

V Chisholmu, Minn. so darovali po en dolar sledeči: Mr. Jos. Petrič, Mr. Peter Majerle, Mr. Frank Laurič, Mr. Jos. Virant, Mr. Math Gršič, Mr. John Babich.

Mr. John Lamuth, Mrs. Frances Stanič, Mr. Ignacij Mamerich; v drobižu je bilo \$1.10; vsega skupaj je \$10.10.

V Aurori, Minn. sta dala po en dolar Mrs. Katarina Kastelic in Mr. John Bradáč; v drobižu je bilo \$1.10; vse skupaj zneso \$3.10.

V New Duluthu, Minn. je daroval en dolar Mr. Anton Cernič; v drobižu pa je bilo 90c, skupaj \$1.90.

V Calumetu, Mich. je daroval en dolar Mr. John Kocjan, drobiž pa je znesel \$5.70; skupaj \$6.70.

V Willardu, Wis. so darovali po en dolar: Mrs. Kovač, Mr. Anton Debevc, Mr. Mike Artač, Mr. Anton Trunkelj, Mr. John Bayuk, Mr. John Rakovec, Rev. John Novak; drobiž je znesel \$4.35; skupaj \$11.35.

V Detroitu, Mich. so darovali: George in Mary Majerle \$2, Mr. Ch. Pražen \$1, Mr. John Medved \$1, Mr. in Mrs. Samuda \$1, Mrs. Anna Colt \$1, Mrs. Margaret \$1; v drobižu je bilo \$1.85; skupaj \$8.85.

V Toronto, Canada je znesel drobiž \$5.65, v Bridgeportu, Conn. \$4.70, v Bethlehemu, Pa. \$1.65.

V New Yorku, N. Y. so darovali: Mrs. Mary Gostič \$1, Mrs. Leo Zakrajšek \$2, Mr. Češark \$1, Mr. Valentin Palec \$1; v drobižu je bilo \$7.65; skupaj \$12.65.

Nabrani drobiž v Beaver Falls, Pa. je znesel \$2.35; v Aliquippa, Pa. \$2.55; v Bridgeport, O. \$4.20, v Cannonsburgu, Pa. \$6.50; v Lawrence, Pa. \$1.

Naravnost nam je poslala Mrs. H. Banks \$1.

Tem in vsem našim dobrotnikom naj Gospod Bog povrne z nebeškimi darovi!

Ako hočeš dobro samemu sebi in svojemu dragemu ranjkemu

ne odlašaj več, temveč pošlji čim prej svoj prispevek za Apostolat sv. Frančiška: 50c za eno leto, ali \$10.00 enkrat za vselej. Posluži se v ta namen priloženega kupona ter ga izpolni!

se želim vpisati v Apostolat sv. Frančiška. Če vpišeš ranjkega, napravi zraven imena križec.

Plačam za vselej

Plačam letno

.....
Ime darovavca.

Naši mladini.

A MONTHLY LETTER FROM YOUR FRIEND.

Dear Friends:

When you receive this issue of the Ave Maria, you will have received, no doubt, many wishes for a happy New Year from your friends and relatives. I, too, wish to express my heartiest wishes to you all. I also take this opportunity to thank each and everyone, who has written a letter, in the past year, for this "Young Folks Corner". You all know, I am sure, that the principal aim of the Ave Maria Magazine is to spread devotion to the Blessed Virgin Mary. Therefore, those of you, who have sacrificed some of your time during the last year for this Magazine, have showed in a particular manner, your love and zeal to the Blessed Mother of God.

But, my dear boys and girls, that the "New Year" has begun do you intend to carry on in the same manner as during the past year? Surely you all wish to better yourselves. But how? This, everyone must answer for himself.

One way of doing this is by forming resolutions. That is to say, set your minds firmly that for the coming year you will avoid some special failing, whenever you have a chance to do so. If you have not made a few resolutions as yet, do so now. It is not too late.

The month of January is dedicated to the Holy Name of Jesus. Now, dear boys, do you not think that you would start the New Year right if you would join the Holy Name Society of your respective parishes? By doing this, you will be taking a big step for bettering yourself during the New Year. Sacrifices are so little and the benefits so great, that I just cannot see how any good boy can go about without wearing the Holy Name badge. Now, those of you, who are not as yet enrolled, do so now. Say "I resolve to join the Holy Name Society, and also show, by my actions, that I intend to better myself during this coming year."

I also wish that all the girl friends of the "Ave Maria" resolve to join the Blessed Virgin Mary Sodality in their respective parishes. But if this

organization is not in your parish, enroll yourselves in some other parish society. All of them have the aim to perfect oneself invariably. Do not put this off until tomorrow, act immediately.

I am sure that all the boys and girls have done some good work in their parishes. And so I would like you to write and tell the Editor all about it. Do not forget to make the following resolution: "In the coming year I resolve to write monthly to the Ave Maria Magazine." You may be sure your letters in the Ave Maria will make all the readers very happy, so make and keep the above resolution.

A very happy New Year to all!

Rev. Bernard Ambrožič, O. F. M.

KRUH ZA NEBEŠKE MIZE.

"Kdo je tista žena, ki v evangeliju mesi moko in peče kruh?"

"Ali je sploh govor o taki ženi v evangeliju?"

"Seveda. Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, ki ga je žena vmesila v tri polovnjake moke, dokler ni bilo vse skvašeno. Ali ni tako?"

"Resnica. Se že spominjamo."

"Torej kdo je tista žena?"

"Kako naj vemo? Saj Gospod ni povedal njenega imena."

"To je res. Pa rajši povejte, kakšna je tista moka, v katero je žena vmesila kvas?"

"Kako naj vemo? Saj ni povedano, je-li pšenična, ržena, koruzna, ajdova. . ."

"Imate prav. Pa povejte, kaj je tisti kvas, ki ga je žena vmesila v tri polovnjake moke!"

"Kako naj vemo? Ni povedano, v kateri trgovini je bil kupljen."

"Torej vsega tega ne veste? Ali hočete, da vam povem?"

"Povejte!"

"Tista žena ni nobena druga ko naša dobra, skrbna in blaga mati, ki ji je Cerkev ime. Ona peče kruh dan na dan, kruh za nebeške mize. Odkar je dobila to nalogo in naročilo od Ustanovitelja, je neprestano na delu, od jutra do večera, pa še od večera do jutra. Ne mine minuta, da ne bi poslala tja gori nove zaloge lepo pečenega, belega kruha."

"Kruh v nebesa? Silno smo radovedni, iz kakšne moke ga mesi in peče!"

"Tako vam povem. Moka za tisti kruh ni daleč. Jaz in vi in z nami vsi ljudje smo tista moka za nebeški kruh. Različne vrste moka se najde med nami. Nekateri smo pšenična moka, vsa bela in fina, moka številka ena. Drugi so ržena moka, ne tako bela in fina, moka številka dve. Tretji smo koruzna moka, saj veste, kakšno barvo ima. Moka številka tri. Četrti smo ajdova moka, precej pusta in ne posebno okusna, moka številka štiri."

Razumemo."

"Različne vrste moka. In vendar vsa ta moka tako silno dragocena, neizmerno veliko vredna! Cene zanjo ni druge nego sama presveta Rešnja Jezusova Kri."

"Da, z njegovo Krvjo smo bili odkupljeni."

"In je še drug vzrok, zakaj je ta moka tako draga in stane Mater Cerkev silne žrtve, preden si jo nabavi."

"Kaj pa vendar?"

"Ali ne vidite, koliko se trudi noč in dan in neprestano pošilja delavce na širna polja? In vendar ji mnogo te moke uide, ker mnoge duše nočejo poslušati besede božje in se zapirajo glasovom milosti."

"Da, prav govorite!"

"Ali naj vam povem še o kvasu, ki ga je žena. . .?"

"Da, da! Povejte!"

"Tisti kvas ni nič drugega nego presveta Hostija v tabernakelju, naš dragi evharistični Jezus. Ta kvas polaga dobra Mati v odbrano moko dan za dnem, dokler se vse ne prekvasi in ne dozori za nebeške mize."

"Razumemo! Pogostno sveto obhajilo!"

"Pomislite, kako dragoceno blago je ta evharistični Kvas! Neskončno ceno ima! Če bi vsa zemlja bila biser in če bi solnce z vsemi zvezdami vred bilo najdražji kamen, bi vse to še nič ne moglo izraziti cene onega prečudežnega Kvasu."

"Seveda ne! Samo Bog ga more preplačati!"

"Pa glejte, čudo! Ta prečudno dragoceni Kvas je evangelijska žena, naša mati Cerkev, popolnoma brezplačno prejela. Navržen ji je bil kakor v zahvalo, da je prevzela veliko nalogo, mesiti in peči kruh za nebeške mize."

"Da, Gospod nas je ljubil, dokler ni izčrpal svoje ljubezni do nas."

"Resnica! Čudež čudežev, ljubezen ljubezni! — No, poznate-li ono ženo sedaj?"

"Poznamo!"

"Poznate moko, ki jo mesi ona žena?"

"Poznamo!"

"Poznate Kvas, ki ga žena. . .?"

"Poznamo!"

"Kaj mislite storiti?"

"Biti pšenična moka v shrambah one žene in tako dolgo prejemati dan za dnem evharistični Kvas iz njenih rok, da bomo postali slasten kruh za nebeške mize."

"Pojdite, otročiči moji, in res storite tako!"

LEGENDS OF ST. FRANCIS

AND OTHERS

By Ksaver Meško

Translation from the Slovenian

By Albina J. Wahcic

PREFACE

To appreciate any literary work to its fullest extent it is necessary to know something of the biography of the man who wrote it. The following short sketch of the life of Ksaver Meško will partially serve the purpose of introducing you to the author of THE LEGENDS OF ST. FRANCIS.

Rev. Ksaver Meško was born in Slovenian Styria in the year 1874. After completing secondary school he entered the theological seminary of Maribor. He was ordained to the priesthood at Celovec in Carinthia (Koroško). For a time he labored among the Carinthian Slovenians but after the unfortunate Carinthian outbreak he was forced to seek refuge in Jugoslavia.

During his years at secondary school (gymnasia) Meško studied literature industriously, at the same time he had already made several efforts in free lance writing. Upon developing into an author, he, together with Cankar introduced into our Slovenian literature the modern psychological novel. Touching are for instance his confessions of his own personal mental conflicts. *Ob tihih večerih* (On Still Evenings), a collection of eleven of his best novels, was published in 1904. His masterpiece is the roman called *Na Poljani*. Poljana is a symbol of Slovenia, sadly afflicted, suffering and beloved native land. At the time of the World War Meško turned to the legends of the Middle Ages to

which period belongs the work which I am attempting to translate into English, namely *Legends of St. Francis*.

Meško is versatile in his writings. He has not only been successful in the writing of novels but also in drama and roman. Nor has he failed to write interesting works for the Slovenian youth. All his works show him to be of a romantic and lyrical nature, and often even femininely gentle and sensitive. His best creation are his lyric-romantic novels and in these he finds his best medium of expression. He, like our greatest writer, Ivan Cankar, is full of love for the poor and the suffering, the oppressed and the erring.

A. J. W.

A MYSTERY PROFOUND

EVERYTHING in life is a mystery; a mystery our birth and our death likewise a mystery. A mystery not only the sun and the moon and the stars, but also there is a mysteriousness in the subdued murmuring water issuing from its secret spring. The singing bird in the forest as well as the poor insignificant worm crawling in the dust, are mysteries. A mystery the tree thriving and flourishing and stretching its branches upwards towards the sky as if wanting to kiss it; a mystery that secret fire burning within the tree and sending forth flames of ardent desire towards that same sky.

But the one, of whom I shall relate, was God's most exquisite mystery. He felt and admitted himself to be a brother to the sun, the moon and the stars in the firmament; he was a brother to all the creatures in plant life; a brother to the crystalline, refining waters; a brother to the glowing, purifying fire, and a brother to the last and least of God's creatures upon earth. Even to that most faithful of God's handmaids, Death, he called himself a brother. But to the Lord God he was a servant and in spirit the most humble and lowly among all the servants of God; therefore in truth so great that the entire world is filled with his greatness.

In speaking of him, I speak of the most profound mysteries, the most beautiful wonders of God.

And when I speak of these how shall I speak if not with faltering tongue of hesitating man!

* * *

We are so pitifully small, we are but children. But there is One Whose hands are stretched out over

the whole wide world, moving and recreating nations and ages, Whose look inflames and fires millions of hearts: Christ the Lord.

We are so weak, for we are only children. But there is One, Who with His all-powerful hand and by His eternal word lifts up thousands and millions from lowness and weakness: Christ the Lord.

And there is one whose mind sensed the greatness and whose heart discovered and tasted of the sweetness of His love; one who in childlike humility and Saul-like contriteness prostrated himself in the dust in the presence of such Majesty and Power and who exclaimed from the depths of his heart filled with longing and that soul so infinitely loving which centuries neither before nor after him have ever again begotten: "Sweet Jesus, I love Thee. Be Thou mine!"

And that Majestic and Powerful One in the sweetness of His mercy and the might of His love raised him up to His level and they gazed at each other Eye to eye. And He spoke to him lovingly as He was want to speak to the beloved of His heart, the gentle, virginal John: "Francis, my brother!"

And so far beyond all bounds and limits enriched and blessed, bewildered by the enormous waves of grace which rushed over him, he murmured: "Lord Jesus, my Brother, my Beloved!"

From that blessed hour onward Francis felt and realized that all humanity were his brothers and sisters, the whole world was his brother, a brother the sun in the heavens in all its enormity and bright heavenly rays, a brother the fire upon earth in its purity and warmth, a brother the cloud racing high above the sea—his sisters were the silent, melancholy moon in the sky, night with her mysterious dreaming depths, the bright smiling light, the water in her everlasting unrest and purifying powers, the bird flying low beneath the sky singing her praises of God, the tiny insect in the sand, the flower in the field sweetly fragrant both to God and brother man, the least little blade by the wayside, all pains and sorrows, a sister even the all powerful, all destroying handmaid of God, pale Death.

And with a love which no one before him nor after him possessed except the Lord Jesus Christ, Francis in this realization embraced the world, the heavens and the earth, both heights and depths, all that lives and moves, all that grows and blooms and scents and breathes, all that the all powerful hand of the heavenly Artist and everlasting Creator has placed upon the earth and in nature.

It is because of this great love and humility that throughout the world shine the rays of radiant light of this lowly one whom Christ has lifted up from the dust of lowness and pressed him to His heart, elevated him from earth's depths to the heavens

above; his love surges over centuries and generations, arouses life and joy, for he is the light of Light, love of Love, source of Source, life of Life.

Even in death he speaks throughout the centuries and he will continue to speak throughout thousands of years. Physically weak, unassuming and humble in life, yet from century to century he elevates thousands from the deepest slough to the insuperable heights in life. Poorer than the poorest beggar, he loved poverty sincerely, whereas the beggar in most cases bears it with aversion and resentment; he enriches and brings happiness to thousands and millions . . .

Where is the hand to write an adequate description of him? Where is the tongue to speak and proclaim his glory and that is not ashamed of its faltering weakness?

Nevertheless I speak, but only as a child speaks when telling his dreams. He seeks words that will portray vividly the magic and wonder he saw and felt in his dream. But he finds none that are suitable.

He is distressed almost to tears. But the father, however, gazes upon him with a look full of understanding and sympathy; he encourages him with a quiet paternal smile.

O holy Father Francis so great through all centuries and in humanity yet greater in the sight of God, look with merciful eyes upon me! Bless my stumbling words!

Still more bless the eyes that will read! Bless the hearts that will listen!

After all, what are words. They are but crude and tattered coverings under which are hidden gold and jewels.

Bless therefore the hearts that they may comprehend what is veiled and hidden by inadequate words. Bless the eyes that they may see and find beneath the rags, treasures: the gold of your great and saintly heart, the jewels of your infinite heavenly love.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.:

JANEZEK IN MICIKA.

RED toliko in toliko leti sem bil katehet na neki štirirazredni ljudski šoli doma na Slovenskem. V četrtem razredu sem imel med drugimi otroci tudi Jelenčičevega Janezka in Balančevo Miciko. Janezek je bil štirinajst let star, Micika pa dvanajst. Oba sta bila precej nadarjena in sta vedno dobro odgovarjala. Pa to ni bilo nič posebnega. Na šoli je bilo poleg Janezka in Micike še mnogo drugih brihtnih otrok.

Nekaj drugega je pa bilo, kar je hitro po vstopu v razred vzbudilo pozornost vsakega učitelja ali učiteljice. Janezek in Micika sta bila namreč nenavadno lepa otroka za vsako oko. Oba sta bila lepe rasti, dobro razvita in sta imela krasne obrazke, ki sta kot svetli zvezdi sijala izmed drugih obrazov v razredu. Poleg tega sta bila oba še vedno zelo lepo umita, skrbno počesana in prav okusno oblečena. Zdelo se je, da se njujini stariši zavedajo telesne lepote svojih otrok in jo skušajo s skrbnim negovanjem še posebej poudariti. Drugače je bilo videti vse v redu in navaden človek bi mislil, da rasteta Janezek in Micika v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

Kar me nekega dne ustavi pred vstopom v razred gospodična učiteljica četrtega razreda.

“Gospod katehet, na nekaj bi vas rada opozorila. Pa morda ste že sami kaj opazili in primerno ukrenili.”

Bila je zelo vestno in nekoliko boječe dekle. Bala se je misli, da bi utegnila biti ona bolj vestna opazovalka nego jaz, duhovnik in učitelj verouka.

“Ne vem, kaj imate v mislih, gospodična. Le kar naravnost se razodenite, čeprav bi morda zadelo mene!”

Sam svojim besedam sem se smejal, da bi jo opogumil in ji odvzel nepotrebno boječnost.

“Nič takega, gospod katehet,” je odgovorila. “Samo to sem vas mislila vprašati, kako vam ugajata Jelenčičev Janezek in Balančeva Micika . . .”

“Ta dva? Na vso moč mi ugajata in le škoda, da nimata vsak deset let več. To bi bil krasen parček in prav rad bi ju videl nekoč v poročni obleki!”

Začudeno me je pogledala in zardela. Njen vprašujoči pogled je pričal, da ne ve, se li šalim ali že vem, kaj mi ima razodeti.

“Torej vi že veste in se vam zdi stvar tako zabavna?”

Postala je vsa resna, da sem moral tudi jaz kar hitro zaobrtniti.

“Oprostite, gospodična, nisem mislil, da imate kaj posebnega na srcu. Pohujšljivega pa tudi nisem nič rekel, saj ženiti in možiti se je vendar prav lepa reč, če je drugače vse prav z ljudmi.”

“Vem. Tudi res niste nič pohujšljivega rekli. Toda če vam povem, da se Janezek in Micika že sedaj tako po malem ženita, kaj boste pa na to rekli?”

“Že sedaj, pravite? No, to je pa seveda čisto druga reč! Ali ste prišli na sled kaki ljubezenski spletki?”

Nekoliko sem se prestrašil, vendar se nisem mogel vzdržati smeha. Skozi spomin mi je hušknilo, kako sem že včasih slišal o raznih škandalih med šolskimi otroci na kakšnem zavodu, vendar nisem

mogel niti za trenotek verjeti, da bi bilo kaj takega mogoče pri Janezku ali Miciki.

“Nič tako strašnega, gospod katehet. Vendar se mi zdi nekoliko pazljivosti popolnoma na mestu. V teh letih, saj veste, je taka reč vsekako nezdrava.”

“Na vsak način, gospodična. Toda povejte že, prosim, kaj prav za prav je.”

“No, rada se gledata in rada se imata. Med otroci gre glas, da sta mož in žena.”

“Hm! To bo pač otroška iznajdljivost in razposajenost. Saj veste, kaj otroci vse iznajdejo.”

“Da, da! Razumem, kako si vso stvar predstavljate. Toda poglejte tole nežno pisemce, ki ga je Micika izgubila prav pri šolski tabli. Opazila sem bila, da si je venomer dajala nekaj opraviti pod klopmo. Obrazek je razodeval popolno odsotnost duha. Nenadoma jo pokličem k tabli. Vsa se je stresla in bliskoma nekaj stisnila v žep. Prišla je pred tablo in segla po krediti. Tedaj ji je zmečkan košček papirja smuknil iz žepa, očitvidno ga je bila v naglici premalo varno spravila. Zahtevala sem, naj mi ga da. Obotavlja se je izvršila ukaz, toda rdečica jo je kuhala, da se mi je otrok kar zasmilil.”

Gospodična je prenehala, ker je videla, da sem pozorno bral ono “nežno pisemce”.

Bilo je tako:

Ljuba M.:—

Nič ne maraj, jaz Te nikoli ne zapustim. Samo nōdva veva, kako Te imam rad. Kmalu bova velika. Ne bodi žalostna, če Te otroci zavoljo mene dražijo. Naj nama le nagajajo, da sva mož in žena. Pa bodiva! Meni je prav. Kaj pa Ti praviš? Piši ali pa povej. Pazi, da mojega pisma kdo ne dobi.

Srčno Te pozdravlja

Tvoj J.

“Kako pa dalje?” sem dejal gospodični.

“Podpisa ni bilo, kot vidite, toda pisava mi je izdala zaljubljenca. Ozrla sem se po otrocih, toda tako, da sem le prav mimogrede in površno ošinila Janezka. Bilo je seveda dovolj. Siromaček je to-

nil v rdečici in zdelo se mi je, da slišim utripanje njegovega srca. Na drugih obrazih sem pa opazila pomenljive nasmeške in mnogo oči je žarelo v nepritajeni škodoželjnosti."

"To si lahko mislim!" sem dejal. "To je morala biti za navihance ogromna senzacija. Kako ste pa potem te nesrečne grešnike oštevali?"

"Prav nič nisem rekla. Malomarno sem pustila pisemce na katedru in sem poslala Miciko v klop. Poklicala sem drugo učenko in ura je potekla povsem normalno."

"Menda res še najbolj pametno, gospodična!"

"Tako sem mislila takrat tudi sama. Dejala sem si: Otročarija bo s tem končana. Ves razred ve, da sem jaz vso stvar izvedela in to bo dovolj opomina in kazni za vse. Toda mislite si, česa je ta junaški Janezek zmožen. Naslednje dni sem večkrat trdovratno upirala vanj oči in glejte — vedno je vzdržal pogled! Ostra kljubovalnost mu je sijala iz oči. Micika je poizkusila samo enkrat, pa ni vzdržala več ko nekaj sekund. Drugače vedno gleda mimo mene na tablo. No, včeraj se je zgodilo tole: Sredi računске ure je poslal Janezek novo pisemce Miciki. Poštarji so ga oddajali dalje in dalje tako očitno, da nisem mogla prezreti, kaj se godi, če bi tudi bila imela najboljšo voljo. Seveda sem listek prestregla in prebrala. Poglejte!"

Bral sem:

"Ljuba Micika:—

Nič ne maraj, draga! Kaj nama more gospodična? Jaz sem velik in se nikogar ne bojim. Če naju bodo preganjali, lahko uideva in bova živela na samotnem otoku kot Robinzon. Še lepše nama bo, ker ne bo Robinzon sam, ampak tudi Robinzonka. Tudi Ti se nič ne boj.

Tvoj Janezek Robinzon."

"No, to je pa že čudno romantično," sem dejal in ni mi bilo, da bi se smejal.

"Ko sem prebrala ta listek," je nadaljevala učiteljica, "sem ostro in karajoče pogledala Janezka. Ali mislite, da mi je umaknil oko? Kaj še! Tako me je gledal kot bi bil on moj vodnik. Takoj sem razumela, da je bil listek nalašč tako odposlan, da je moral priti meni v roke. Prav za prav ni bil namenjen Miciki, temveč meni!"

"Hm, vidim, da je stvar malo resnejša nego sem si jo sprva predstavljal. Bom videl, kaj se da ukreniti. Vsekakor hvala za informacijo!"

Ločila sva se in vstopil sem v razred. Vso uro nisem opazil nič posebnega, le čuden vtis sem imel, da ves razred ždi v nekakem pričakovanju. Toda kdo more reči, če ni bil tisti vtis umetno položen vame zavoljo razgovora z učiteljico? . . .

Drugi dan sem pozval gospodično k nadučitelju. Drugo Janezkovo pismo je preveval duh upora in kljubovalnosti do učiteljice, zato se mi je zdelo, da

zadeva spada pred višjo inštanco. Vedel sem tudi, da je nadučitelj jako pameten mož, in torej sem si mislil: on bo gotovo našel pravo pot za postopanje z Janezkom in lepše bo, če se brez mojega direktnega vmešavanja vse lepo izteče.

Tako sva z gospodično vse sporočila nadučitelju. Mirno je poslušal in si gladil brado. Tu pa tam se je poredno posmihal.

"Prav, gospod katehet in gospodična! Veseli me, da sta mi vse to povedala. Meni se zdi, da je to prav lahko ozdravljiv slučaj. Poznam oba otroka, ker sem znan v družinah. Gospodična, kdaj je vaša prihodnja računska ura?"

"Jutri ob desetih, gospod nadučitelj!"

"Dobro. Dovolite, da pridem sam in prevzajem pouk. Vi seveda pojedete z mano v razred in tudi gospoda kateheta prosim, da pride."

Poredno se je smejal in si gladil brado. Rad sem obljubil, da pridem. Slutil sem, da je nadučitelj pravkar zasnoval v sebi načrt prave Salomonske razsodbe.

Naslednji dan smo torej točno ob desetih slovesno vstopili v četrti razred: gospodična, katehet, nadučitelj. Otroci so planili na noge in odprli usta za predpisani pozdrav, toda ko so za gospodično opazili mene in nadučitelja, so pozabili izreči pozdrav in zapreti usta.

Sedli smo. Nadučitelj za kateder, midva z učiteljico k oknu. Nadučitelj je pozorno premeril razred, od obraza do obraza mu je švigal orlovski pogled. Otroci so sedeli brez sape kot pribiti.

Končno je spregovoril:

"Računstvo imamo. Pripravite zvezke! K tabli naj pride — Micika Balanč."

Razred se je zganil, Micika je korakala k tabli.

"Vzemi kredo in piši. — Recimo, Micika, da si ti gospodinja in imaš pripraviti obed za sedem ljudi. Iti moraš v trgovino, da nakupiš vse potrebno. Napiši na tablo, kaj boš kupila in koliko denarja boš izdala za vsako blago posebej. Potem vse lepo skupaj seštej in nam boš ob koncu računa povedala, koliko te bo stal ves obed. Pa ne izdaj preveč, da ne bo tvoj mož hud!"

Micika je zardela in se zmešala, Janezek se je sklonil globoko na zvezek, obrazi po razredu so se zasvetili v škodoželjnem nasmehu. Večini je bil položaj že jasen.

Micika je gledala v tla in se ni genila.

Nadučitelj se je dvignil in ji vzela kredo.

"Čakaj, pomagam ti. Kupila boš . . ."

Imenoval je razno blago in napisal celo vrsto številčk na tablo.

"No, sedaj bo račun lažji. Ostalo narediš sama."

Dvignila je roko in hotela izpregovoriti. Toda beseda ji je obtičala v grlu in roka ji je omahnila.

“Ne znaš? Zakaj vendar ne? Seštevaj in pomnoži!”

Miciki je šlo na jok.

Nastala je mučna pavza.

Kar je nadučitelj zapičil ostro oko v Janezka in poklical:

“Janez Jelenčič, Micikin mož, pridi na pomoč, drugače boš imel danes prav žalosten obed.”

Po razredu je zašumelo v pritaženem smehu. Toda silen pogled nadučiteljevih oči je šinil iz kota v kot in izzval grobno tišino. Janezek se je trudoma dvignil in težko korakal k tabli. Vsake klopi se je oprijel in zdelo se mi je, da vidim, kako mu vse pleše pred očmi.

Stopil je pred tablo, pa ni vzel krede. Obrnil se je na pol v kot, da je Miciki skoraj kazal hrbet, in obstal prikovan na mesto.

Nova mučna pavza. Nadučitelj jo je nalašč potegnil za celo minuto. Vsi obrazi so razodevali silno pričakovanje.

“No, gospod Jelenčič, pomagaj, da prideš prej do obeda! Ali ne vidiš, da si dobil slabo gospodinjjo? Če ti ne znaš bolje računati, kaj bo z vajinim gospodarstvom?”

Stopil je k Janezku in mu porinil kos krede med prste. Toda deček se ni lotil računa.

“Kaj, ti se tudi ne upaš? No, Micika, prav zanikernega možička si dobila. Smiliš se mi, sirota. Morda si med tem že pretuhtala, kako se račun napravi. No, pokaži mu, da vendarle znaš.”

Nič. —

“Janezek?”

Nič. —

“Micika?”

Nič. Niti ganila se nista. Stala sta pred tablo kot dva največja svetovna izpokorjenca.

“Človeka božja! Takega preprostega računčeka si ne upata lotiti! In vendar pravita, da hočeta voditi svoje lastno gospodarstvo kot mož in žena? Hm, hm! Mož in žena, skup tepena! Kako bosta pa plačevala davke, popravljala hišo, kupovala obleko, redila otroke! Gospod in gospa Jelenčič, odložita kredo in napotita se nazaj, odkoder sta prišla: oba v klop!”

Odšla sta, za spoznanje olajšana. Oba sta se pogreznila globoko v klop.

Par trenutkov je posedel nadučitelj, bobnal s prsti po katedru in gledal po razredu, kot bi iskal novo žrtev. Otroci so lovili sapo z vseh vetrov.

Nenadoma se je dvignil, stopil tik pred klopi in silna resnoba se mu je razlila po vsem obličju.

“Otroci, ne pozabite, da ste otroci! Tudi jaz nočem tega pozabiti, vendar ste že toliko stari in veliki, da vam lahko nekaj povem. Za moža in ženo je treba znati še marsikaj drugega nego pisati ljubezna pisma. Zato bodite pametni in se pridno

učite. Ne delajte neumnosti in ne igrajte se moža in žene! Vedite, da se morate še dolgo in veliko učiti, preden boste zreli za kaj takega. Torej imejte pamet in še tole vam povem: Kdor bo Janezku in Miciki nagajal zavoljo tega, kar se je danes zgodilo, bo imel opraviti z menoj in z mojo palico!”

Nalahko je mignil meni in zapustila sva razred.

Janezek in Micika sta bila temeljito ozdravljena. Danes je Janezek sicer res že mož, pa ne Micikin. Micika je res že žena, pa ne Janezkova.

Prav žal mi je torej, da se v tej povesti junak in junakinja nista vzela . . .

Še to omenim. Ko sem pri obedu doma pripovedoval dogodek svojemu tedanjemu župniku, je dejal tole:

“Za mnoge parčke, ki jih devljam na oklice, bi bilo zelo prav, če bi šli delat skušnjo k gospodu nadučitelju in mi prinesli dovoljenje od njega . . .”

PISMA.

Steelton, Pa., November 19, 1929.
677 So. Front Street.

Častiti gospod striček:

Ne dolgo ko smo dobili lepe znake od Slovenskega Katoliškega shoda. Častite sestre so nam povedale, da ste jih Vi poslali. Bog plačaj.

Tudi tukaj v Steeltonu se pripravljamo za zahvalni dan. Imeli bomo tri-dnevni bazar. Mi otroci prodajamo tikete za enega velikega turkey. Kdo bo največ prodal, bode dobil nagrado. Tudi jaz bi rada dobila nagrado od Rev. Fathra Bratina.

Lepo Vas pozdravlja

Mary Mavrin.

740 Dunkle Street.

Enhaut, Pa., Nov. 14, 1929.

Dear Rev. Father:

Just a few lines to let you know that I still go to a Catholic school. I am in sixth grade and eleven years of age. We are selling chances for a big turkey. The one who sells one hundred chances, will get a statue of the Little Flower of Jesus. We are all trying our best to get it. Dear Father, I would like to tell you about Christmas. We are going to have an entertainment after Christmas. A wish you a Merry Christmas and a Happy New Year.

Yours truly

Mary Ošlai.

Steelton, Pa., Nov. 19, 1929.

Častiti gospod striček:

Prosim cenjeno uredništvo za prostorček v Ave Maria. Mi v Steeltonu imamo prav lepo jesensko vreme, bolj lepo kot spomladi. Hruškina drevesa so v oktobru mesecu cvetela.

Zdaj se pa samo veselimo sv. Miklavža. Radovedni smo, kakšna darila nam bo prinesel za božične praznike.

Sedaj pa želim cenjenemu uredništvu vesele božične praznike in veselo novo leto.

S pozdravom

Louis Zloga.

7. A. R. I, Mt. Assisi,
Lemont, Ill., Dec. 12, 1929.

Dragi striček:

To je moje prvo pismo, ki ga pišem v Ave Maria.

Prišla sem iz Sheboygana. Lani je odšel moj brat, ki se uči za gospoda, a jaz bi bila rada sestra učiteljica. Doma sem zapustila ljube stariše, 9 bratov in dve sestri. Vsi smo zdravi, hvala Bogu.

Meni se tukaj dobro godi. Nič mi ne manjka. A nekatere deklice se tako bojijo iti v konvent. Gospa Omerzlova nam več-

**Naša pok. dopi-
sovalka Angelica
Mervar**

**rojena 23. dec.
1919, umrla 7.
oktobra 1929.**

Priporočamo jo v pobožni spomin.

krat kaj pošljejo iz Chicago, tako tudi Mr. Kremesec. Pri jasličah bomo molile za naše dobrotnike. Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem dobrim ljudem,

Mary iz Sheboygana.

7. A. R. I, Mt. Assisi,
Lemont, Ill., Dec. 12, 1929.

Dragi striček:

Naznanim Vam, dragi striček, kako je bilo na gričku Assisi na Miklavžev dan. Celi popoldan smo se pripravljale na sprejem Miklavža. Nekako ob pol 8. smo šle v razred in čakale, kaj bo.

Kmalu se prikaže Miklavž in nas spraša molitve. Ako smo lepo molile, nam je dal Miklavž darila, ako pa se je katera smejala — o joj — poklical je parkla, ki je takoj bil v sobi. Več deklic je jokalo.

Jaz že komaj čakam Božiča, ko me bodo obiskali moji stariši. Prišli bodo gledat našo igro. Pridite tudi Vi in razveselite svoje nagajivčke.

Veronika Zerdin.

7. A. R. I, Mt. Assisi,
Lemont, Ill., Dec. 12, 1929.

Dragi striček:

Popred sem pisala iz Joileta a danes Vam pišem z grička Assisi. Dobila sem veselje, da bi postala sestra učiteljica. Prvi dan se mi je zdelo čudno, ker nisem videla svojih domačih, čudno se mi je zdelo, da sem zapustila vse svoje. Pa kaj je to, sem mislila, kaj pa moji stariši, ko so šli iz starega kraja. Tolažila sem se, saj sem blizu mojih dragih in jih bom lahko videla.

Bližajo se sveti božični prazniki; želim Vam prav veseli Božič in srečno novo leto.

Vaša

Kristina Adamich.

7. A. R. I, Mt. Assisi,
Lemont, Ill., Dec. 12, 1929.

Prečastiti gospod urednik:

To je že moje drugo pismo, ki je pišem v Ave Marijo; mislim da mi ne boste zamerili. Imam Vam poročati, da nas je obiskal Miklavž in parkelj. Miklavž je bil all right, a parkelj je pa takšen strah, da smo se morale jokati od strahu. Mene bi parkelj skoraj zgrabil, ker sem se smejala med molitvijo.

Dne 29. dec. pa bomo imeli dve igri — eno slovensko in eno angleško. Prosim, pridite pogledat našo predstavo!

Čez dva meseca pa bomo sprejete v postulaturu — zelo se že veselimo tega dne. Jaz bi bila zelo vesela, ako bi še prišlo par deklic iz Bethlehem. Nič se ne bojte, saj ni tako hudo, kakor mislite. Prosim molite za me; tudi jaz bodem molila za Vas pri jasličah.

Minka iz Bethlehem.

7. A. R. I, Mt. Assisi,
Lemont, Ill., Dec. 12, 1929.

Prečastiti gospod urednik:

V zadnjem pismu sem pisala, kako huda je bila ločitev od doma, a danes pa Vam z veseljem naznanim, da nisem nič več "homesick". Vse smo vesele in srečne, posebno še sedaj, ko se vližamo veselim božičnim praznikom, za katere se že dolgo pripravljamo v petju. Predstavljale bomo tudi dve igri. Povabim na to igro vse bližnje čitatelje Ave Marije in jim želim srečno Novo leto.

Na dan sv. Miklavža smo se prav dobro imele. Prinesel nam je lepa darila. Parkelj ni imel dosti posla, ker smo bile vse pridne — a na mene je vseeno imel malo piko.

Pozdravlja Vas

Marica iz New Yorka.

Rev. Father:

I received your letter and wish to thank you very much for reading the Mass. Please pray for my sister. We hope she will soon get well. We are all praying for her recovery.

I enjoyed my trip to Europe immensely. I went on the "Vulcania" May 4th. It took us fourteen days to cross the great expanse of water which was as calm as lake throughout the journey. On our way we stopped in Maples. There we saw a few splendid cathedrals. The city itself is very beautiful. Next we turned in Greece and from there we continued to our destination, Triest. This city is very lovely. A train bore us to Ljubljana where we visited all the churches. The Franciscan Church and Cathedral are beautiful.

We spend about two weeks in Ihan, the town where my Mother was born. It is very quiet, especially high up on the hills.

We were on Brezje eleven days. During this time we made a novena to our Lady of Perpetual help (Marija Pomagaj). Our next journey took us to Bled. I visited the church on the Island which is in the middle of the lake. Close to the church is a bell and whoever pulls it, at the same time makes a wish and I sure made a good one!

We sojourned at my aunt's in Ribnica. They are kind, hospitable and educated people. Thence we went to Nova Stifca a lovely village, near Ribnica. I climbed up to St. Ann's in Ribnica. I thought I would never reach the top. I had to get up at 5:00 A. M. and when I reached St. Ann's it was 7:00 A. M. On the way up I wanted never again to go, but when I reached the top, my laborious work was well rewarded.

We also visited Maribor, Dobrava and Domžale. In Maribor we stayed at Mr. Vogrich's villa, which is beautiful.

On our way home we went through Switzerland, Austria and France. I went to Prague and Vienna with the Orli and had a lovely time. We set sail for home on the Ile de France and set foot on American soil September 24th. Our trip is thing of the past, but the memories shall remain forever. Best regards to you from mother and myself, to you and all the priests and brothers.

Sincerely yours,

Miss Marion Burger.

Willard, Wis.

Dragi striček:—

Najprej Vam želim vesele božične praznike in srečno Novo leto, ki naj Vam prinese obilo dobrega za dušo in telo. (Bog Ti plačaj! — Ur.)

Veste kaj, striček, dobila sem korajžo za pisat po kranjsko. Zadnjič sem pisala prav slabo, pa so me moje tete pohvalile in rekle, da sem lepo pisala; niso namreč videle, kako sem grdo napisala. Pa saj mi ne morete zamerit, ker ne hodim v kranjsko šolo. Naučila pa se bom od mojih sester, ki so v mestu, pa pišejo po kranjsko mami in atu. Kakor so moje sestre mama naučila pisati, tako bodo tudi mene, ki sem ta mala v družini. Imam tudi brata in z njim berema po slovensko.

Tukaj imamo sedaj čudno vreme. Ni mrzlo in ne toplo. Že celi teden nismo videli sonca. Zmirom je oblačno. Sneg pa tudi noče priti. (Kajne, sedaj ste ga pa že nekaj dobili?—Ur.)

Zdravi smo še tudi zadosti. Letos nismo v naši fari imeli nobenega mrliča. (No, potem bodo pa hoteli k Vam tisti, ki še ne bi radi umrli.—Ur.)

Zdaj pa Vas vse skupaj lepo pozdravim, posebno pa Vas, striček, ki Vas poznam. Naj bi še druge punčke (pa tudi fantki! —Ur.) pisale stričku! Če so mene mama naučili pisati po kranjsko, bodo tudi Vas. Kar človek zna, je boljše ko nič. Vse enkrat prav pride.

Dorothy Petkovšek.

Box 28, Route, Willard, Wis.

ODGOVOR IN MALO GRAMATIKE.

Ob nastopu novega leta želim vsem mladim ameriškim Slovencem obilo božjega blagoslova. Odslej bom skušal pisma popravljati; zato bi rad, da bi vsak, ki pošlje kako pismo, še zase obdržal eno kopijo dotičnega pisma. Ko bo videl pismo tiskano, naj pogleda, kako je pismo popravljeno in kaj ni bilo prav napisano. Na ta način se bo lahko vsakdo naučil pravilnejše pisati.

Dolgo sem obljuboval, da bom začel nadaljevati kratko gramatiko slovenskega jezika. Prišli smo bili **do pete besedne vrste, do glagola**. Videli ste, n. pr. kako dekliniramo ali sklanjamo samostalnike in pridevnike. Povedal sem vam, kedaj pišemo s, kedaj z. Naštel sem vam osebne in druge zaimke. Preden ste se podali na pot, na katoliški shod v Lemontu, smo se malo pogovorili o števnih. Sedaj pa pride na vrsto glagol, zadnja beseda izmed pregibnih besednih vrst.

Glagoli so besede, ki nam povedo, kaj osebe, živali ali reči delajo ali v kakem stanju se nahajajo. Par zgledov vam bo to pojasnilo.

Kaj delajo ali v kakem stanju se nahajajo osebe? Brat piše. Oče dela. Mati kuha. Sestra se uči. Bratranec sedi. Otroek skače. Itd.

Kaj delajo ali v kakem stanju se nahajajo živali? Pes laja. Petelin poje. Slavček žvrgoli. Veverica sedi na veji. Volk tuli. Itd.

Kaj delajo ali v kakem stanju se nahajajo reči? Drevo cvete. Sonce sije. Ura bije. Nož reže. Ogenj gori. Itd.

Kakor zaimki, tako imajo tudi glagoli tri osebe. (Prva oseba se imenuje **govoreča**, druga **ogovorjena**, tretja oseba pa je tista, **o kateri se govori**.) Vsi zgoraj naštetih stavki imajo glagole v tretji osebi: piše, dela. . . ; laja, poje. . . ; cvete, sije. . . Prva oseba od glagola pisati je: pišem, druga: pišeš.

Zraven treh oseb ločimo pri glagolu še tri števila: **ednino, dvojino in množino**. Nekaj posebnega je v slovenščini dvojina. O njej smo že slišali, ko smo se učili deklinirati samostalnike in pridevnike. Zgled za dvojino (dual): piševa, pišeta; zgled za množino: pišemo, pišete, pišejo.

Zopet se pa vsako dejanje vrši ob nekem času. Sedaj pišem — I write now; včeraj sem pisal — I wrote yesterday; jutri bom pisal — I will write tomorrow. Čas, v katerem sedaj živimo, je **sedanji čas**; čas, ki je pretekli, se imenuje **pretekli čas**; čas, ki šele pride, pa **prihodnji čas**. To so trije glavni časi v slovenščini.

Poskusimo sedaj vsa ta pravila o glagolu uporabiti na zgledu "pišem", ki se v nedoločni obliki glasi pisati.

S e d a n j i č a s (Present tense).

Ednina.	Dvojina.	Množina.
1. oseba: pišem	piševa	pišemo
2. oseba: pišeš	pišeta	pišete
3. oseba: piše	pišeta	pišejo

P r e t e k l i č a s (Past tense).

Ednina.	Dvojina.
1. os. sem pisal (-la, -lo)	sva pisala (-li)
2. os. si pisal (-la, -lo)	sta pisala (-li)
3. os. je pisal (-la, -lo)	sta pisala (-li)

Množina.
smo pisali (-le, -la)
ste pisali (-le, -la)
so pisali (-le, -la)

P r i h o d n j i č a s (Future tense).

Ednina.	Dvojina.
1. os. bom pisal (-la, -lo)	bova pisala (-li)
2. os. boš pisal (-la, -lo)	bosta pisala (-li)
3. os. bo pisal (-la, -lo)	bosta pisala (-li)

Množina.
bomo pisali (-le, -la)
boste pisali (-le, -la)
bodo pisali (-le, -la)

Kakor vidite, se tvori pretekli in prihodnji čas s pomočjo pomožnega glagola (auxiliary verb): sem, bom, ki ima v nedoločniku obliko "biti" (to be). Zraven tega pa imamo tako v preteklem kakor v prihodnjem času v pomoč še pretekli deležnik (particip): pisal, pisala, pisalo.

No, s pomočjo glagola in samostalnika pa sedaj že lahko delate stavke (sentences). Stavki so podlaga za spise (compositions).

Ker imate po vsem tem glavne stvari o pregibnih besednih vrstah v glavi, bomo prihodnjič prešli k nepregibnim besednim vrstam.

Urednik A. M.

P. S. Našim dijakom toplo priporočamo starokrajski dijaški list "**Mentor**". V njem bodo našli marsikaj, kar jih bo zelo zanimalo. (Več o tem listu bomo napisali prihodnjič.)

"Cleveland Journal", angleški tednik za am. Slovence priobčuje kratko zgodovino slov. literature, na kar opozarjamo našo mlajšo ameriško inteligenco. Upam, da se je marsikdo izmed tukaj rojenih Slovencev navdušil za slovenščino, ko je poslušal slovenski radio program v Clevelandu.

Kdor more žrtvovati nekoliko v uredniški sklad, mu bomo zelo hvaležni, nekaj sotrudnikov imamo namreč med bogoslovci v starem kraju. Ti morajo odslej plačevati stanovanje v bogoslovju, ki stane na leto 1,000 din. Marsikateri izmed njih ne more lahko priti do tako visoke vsote, zato bi z naše strani radi pomagali zlasti tistim, ki so sotrudniki našega lista.

IN THE REALM OF BOOKS

By Albina J. Wahcic

In the present day there are numerous Catholic authors who rank with the best writers of current literature. Their works of fiction and non-fiction are just as fascinating as any on the popular selling list. Added to this is the fact that books by Catholics give a correct viewpoint on life which so many other authors misrepresent.

In America there are several Book Clubs. Each month the judges in the Club select a book which they consider the best published during the preceding month. Oftentimes these selections are anything but judicious. There is one Club, however, upon which we may always depend, that is — the Catholic Book Club.

In the year 1930 there will be listed in this column names of books chosen by the Catholic Book Club, books by Catholic authors, (these will be specified), as well as other worthy literature.

There are two Catholic English authors whose works are always well received — Hilaire Belloc and Gilbert K. Chesterton. A new book by the latter THE POET AND THE LUNATICS was the November choice of the Catholic Book Club.

The December Book of the Month (Catholic Book Club) is KING SPIDER by the well-known author of **François Villon**, D. B. Wyndham Lewis. Catholics will find especial interest in the book because of the honest portrayal of Louis XI. The glimpses of Joan of Arc in the early part of the book are charming.

Wirries, Mary Mabel: PAULA OF THE DRIFT
Benziger Brothers, N. Y.

A pleasant treat for the young people is a new story by the author of the "Mary Rose" Series. It is the story of an orphan girl, Paula, who was brought up by an old blind grandfather. Despite the fact that she is a girl, she is raised as nearly like a boy as possible. Girls and boys will enjoy reading about Paula and follow her eagerly in all her adventures. The story is soundly Catholic.

Those who find it interesting to read books of the hunt will enjoy themselves with:

Sassoon, Siegfried: MEMOIRS OF A FOX-HUNTING MAN
(1929), Coward-McCann, Inc., New York.

Beeding, Francis. THE SIX PROUD WALKERS

Mystery stories are still looked upon with favor in America. The Six Proud Walkers is quite sinister and quite mysterious. The plot is laid in Rome and anyone will admit that the ancient catcombs afford excellent resources for those who have illicit reason to work in secret.

VSEBINA JANUARSKE ŠTEVILKE:

Nazaj h Kristusu (Urednikov uvodnik).....str. 1-2	Laktancij o rimskih preganjavcih (Rev. Pavel Podbregar)str. 14-15
Klici k Najvišjemu (pesem—Rev. P. Evstahij) str. 2	Pozabljen amulet (XI.—P. B. Ambrožič) str. 15-17
Mesečni pridigar (pet pridig—Rev. J. Smoley) str. 3-5	Glasovi od Marije Pomagaj (P. Benigen) ..str. 18-19
Drobne vesti (piše urednik)str. 5, 8	Iz našega ofisastr. 19-20
Božji nam je rojen Sin . . . (Giovanni Papini—A. Duhovnik)str. 6-8	Naši mladini:
Mesečni glasnik Prosvetne zvezestr. 9	A monthly letter from your friend.....p. 21
Zgodovina slov. kat. shodov (IV.—dr. Fr. Trdan)str. 9-10	Kruh za nebeške mize (P. B. Ambrožič)....p. 21-22
Orlovske slavnosti v Pragi (2.—J. Šedivy) str. 10-12	Legends of St. Francis (Rev. Ksaver Meško)—Miss Albina Wahčič)p. 22-23
Uresničene sanje (V.—Reinhold, P. Blanko) str. 13-14	Janezek in Micika (P. Bern. Ambrožič)....p. 23-26
	Pismap. p6-27
	Odgovor in malo gramatike (urednik)p. 28
	In the realm of books (Miss Albina Wahčič)....p. 29

Vsem cenjenim rojakom, ki podpirajo mojo obrt in tudi tistim, ki ne vedo zame ali pa nočejo vedeti, kje sem nastanjen, želim vesele praznike in mnogo sreče ter blagoslova božjega v novem letu.

JOSEPH STONICH,
Tower, Minnesota.

Bratovščina Srca Marijinega v Calumetu, Mich. lepo prosi vse dobre žene, da bi stopile pod Marijino varstvo in povečale število članic. Želimo vsem vesele praznike in milosti polno novo leto.

ENA IZMED ČLANIC.

Veselo, zdravo in uspešno Novo leto

želi slovenskemu in hrvatskemu narodu:

Prva in najstarejša bratska podporna organizacija

KRANJSKO-SLOVENSKA KAT. JEDNOTA

JOLIET, ILLINOIS.

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JULIA GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. MATILDA DULLER,
2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

\$10.00 NAGRADE

novo ustanovljenim podružnicam. To pa velja samo do preklica. Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo takoj. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

"ZARJA"

je edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in stane za nečlanice \$2.00 letno. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: 'ZARJA', 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša **Alpen Tinktura** v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo **Bruslin Tinkuro** zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše **Broslin Tinkture** zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zubar, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš **Fluid** zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri mesece v postelji. Ko je pa rabil Vaš Fluid, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega Fluida. Najlepše se Vam že v naprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Droiullard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša **Elsa žauha** zoper rane in srbečo kožo najboljše zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, katere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastonj.
JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.

VABILO NA NAROČBO NABOŽNEGA ČASOPISA

KRALJESTVO BOŽJE.

Ta list hvalijo in cenijo vsi, ki ga poznajo in čitajo.

V krogu sotrudnikov so najboljši slovenski nabožni pisatelji, ki dajejo poročstvo za vsestransko bogato vsebino v mikavni besedi.

Vsečina je tako poljudna, da mika priproste, obenem pa tako jedrnata in izbrana, da je primerna tudi za izobražence.

List je posvečen predvsem vzhodnemu vprašanju in verskemu preporodu.

V njem so lepi životopisi svetnikov, ki odkrivajo bogate zaklade duhovnega življenja. V njem izhajajo mikavne in pretresljive povesti verske vsebine. Med temi so aktualne zlasti one, ki so se dogodile pod krvoločnim boljševiškim režimom. — Nad vse ganljivo je pismo slovenske matere iz Rusije, ki se nahaja v letošnji januarski številki. Ta Slovenka se je bila poročila z ruskim ujetnikom in je po vojski odšla z njim v Rusijo. Sedaj ji tisti, ki so nekad z vso vneto zagovarjali svobodo, ne pustijo, da bi svojega otroka vzgojila v strahu božjem in ga pošiljala v cerkev. Brezerski in intolerantni boljševiki bi namreč radi naredili vse ljudi tako divje in zverinske kakor so sami. Dasi jih je po številu komaj kakih deset procentov, pa hočejo z brezprimerno tiranijo zatreti vsako versko čustvo v dobrem ruskem ljudstvu. . . Vse to in še marsikaj drugega zanimivega boste brali v prelepem nabožnem listu "Kraljestvo božje". Naročnina stane za Ameriko 40c. Naročite pa lahko list pri Upravištvu v Mariboru, Koroščeva ul. 12. Kdor dobi 10 naročnikov in pošlje vso naročnino, dobi en izvod zastoj!

GLASNIK ZA LETO 1930.

GLASNIK: klicar sem Kristusa Kralja ljubezni širim pobožnost do presv. Srca svetovalec sem božjemu Srcu posvečenih družin glasilo sem Apostolstva mož in fantov, duhovnih vaj jugoslovanskih misijonov v Indiji

NAROČNIK: Kaj sedaj?

Ostanem prijatelj in naročnik Glasnika
Pridobil mu bom vsaj še enega naročnika
Zakaj?

Ker hočem spadati k Glasnikovi družini — družini prijateljev Srca Jezusovega

Ker hočem širiti kraljestvo Kristusa Kralja
Kedaj?

Sam bom takoj plačal naročnino
Imena novih naročnikov hočem takoj javiti upravi Glasnika

NENAROČNIK: Naša družina je že posvečena presv. Srcu, čemu bi zapiral vrata njegovemu Glasniku.

Nisem se še posvetil božjemu Srcu; naročil bom Glasnik, ki me bo ogrel za posvetitev, in tako bo v našo hišo prišel blagoslov, ki ga presv. Srce obljublja svojim častilcem.

Naročnina stane za Ameriko pol dolarja in se lahko pošilja ali po pošti ali po bančnih čekih ali po v priporočilnih pismih. Na vsakih deset plačanih izvodov damo še en izvod povrh kot dosedaj.

Marljivim širiteljem Glasnika, ki bodo pridobili večje število novih naročnikov, bomo za trud poslali primernih daril.

Ker je list tako poceni, a stroški silno veliki, predplačila za Glasnikov sklad hvaležno sprejemamo.

Uprava Glasnika, Ljubljana, Jugoslaviia, Zrinskega 9.

Vabilo na naročbo "Cvetja".

Stojimo pred novim 47. letnikom "Cvetja". Z nekim strahom smo pričeli lanski letnik, ali bo šlo ali ne bo šlo. Šlo je zaenkrat z božjo pomočjo. Kljub temu, da je "Cvetje" lani postalo mesečnik in kljub temu, da je bila naročnina zvišana le za polovico, stroški pa so bili podvojeni. Res je, da se je število naročnikov v domovini znatno povečalo, vendar še davno ne za toliko, da bi lahko krili stroške samo z domačimi naročniki. Da je moglo shajati, gre hvala našim ameriškim rojakom naročnikom.

Lani smo dali, kar smo obljubili, zato nam laliko zaupate, da boste z listom zadovoljni tudi v bodoče. Glede njegove vsebine vam sporočamo sledeče:

1. **Letošnja povest**, vzeta iz resničnega življenja, bo vodila bravce v svet, ki ga današnja družba tako malo pozna: "Na potih brezdomca". P. Roman nam bo pripovedoval zgodbe in nezdode potujočega obrtnika, ki nazadnje najde zavetje pri bogatem kmetu v okolici Kamnika. Toda srce še ni mirno — pot gre naprej — zato tudi povest ne bo letos končana — temveč še-le prvi del, ki pa bo zase celota.

2. "Cvetje" bo prinašalo v prevodu "Zgodbe patra Lima iz Parme". Danes, ko vse bega za dobičkom, ko vsa dela le za to, da dobi deseterno nazaj, so dogodivščine iz življenja patra Lina resnično užitek. Zlata nesebičnost, dragulji ljubezni, biseri dobrote se lesketajo iz teh zgodb prijatelja revnih, ponižanih in razžaljenih. Nihče ne bo odložil zvezka brez ganotja nad tem življenjem ljubezni.

3. Razume se, da list neutrudnega božjega peveca "Solčne pesmi" ne sme biti sama proza, sama nevezana beseda. Zato naš bogonarjeni pesnik P. Krizostom že pridno navija strune, da nam v vsaki številko vsaj eno zapoje.

4. Pod naslovom "Viri božje milosti" bomo priobčevali v zaokroženih celotah, kratko in pregledno zgodovinski postanek, razvoj in pomen svetih krajev, časov in obredov pri delitvi sv. zakramentov. V dobi takozvanega liturgičnega gibanja, ki je vsepovsod v tako živahnem razmahu, se nam zdi to potrebno.

5. Članki pod naslovom "Tretji red in katoliška akcija" bodo prinašali razlago resolucij sklenjenih na sestanku voditeljev III. reda, ki se je vršil 19 avgusta t. l. v Mariboru. Poudarjali bodo naloge, ki jih ima III. red z ozirom na katoliško akcijo. Kakor je nekoč III. red preobrazoval celi katoliški svet, tako naj bi on tudi Slovencem pomagal h katoliškemu prerodu.

6. "Na globoko" mora iti katoliška misel. V notranjosti, v značaju in sreju, ne samo na površju človekovem, se mora spoznati moč evangelija. Ne le po krstu, ampak tudi v življenju naj bi se spoznalo katoličana. Cilji in pota v modernem, sodobnem življenju, kako naj o tem ali onem sodi in ravna katoličan to bo vsebina člankov pod tem naslovom.

7. Misijonski misli, ki danes tako bujno procvita, bo posvečeno posebno poglavje. Imamo za to svoj lep list "Katoliške misijone", katerim nočemo hoditi v zelnik. Zato bo to poglavje posvečeno le našim misijonom, t. j. frančiškani in frančiškank Marijinih misijonark. Obenem bo tudi glasilo "Armada sv. Križa".

8. Nadaljeval se bo zgodovinski pregled delovanja frančiškanov med Slovenci. Pričeli pa bomo tudi zbirati prve kamne za zgodovino III. reda med Slovenci.

9. Zanimiv bo nadalje razgled po katoliškem in serafinskem svetu, katerega bomo skušali še spopolniti. Posebno pozornost bomo obračali gibanju tretjega reda po svetu.

10. Nadaljeval se bo seveda vprašalni kotichek, ki mora ljudem ugajati, sicer bi z vprašanji ne bili tako založeni kakor smo. Želeli bi bolj globoko v življenje posegajočih versko nravnih vprašanj. Tako bo Vprašalni kotichek postal eden najkoristnejših in najzanimivejših kotov "Cvetja".

11. Tudi zveza Frančiškovih Križarjev bo imela v vsaki številki poseben oddelek.

12. S to novo pestro in pisano vsebino bo pa "Cvetje" dobilo tudi novo zunanjo obleko.

Z božjo pomočjo za Frančiškoviimi vzori!

Zelo zanimiv roman

“Gospodin Franjo”

JE ZAČEL IZHAJATI S 1. JANUARJEM 1930.

v dnevniku

AMERIKANSKI SLOVENEK

Kdor si naroči Amer. Slovence do 15. januarja 1930. mu bomo poslali vse številke od 1. januarja, da bo lahko čital roman od začetka.

KRASNO NOVOLETNO DARILO

je, če naročite dnevnik Am. Slovenca svojim sorodnikom ali prijateljem v stari kraj.

LIST STANE:

Za Ameriko letno	\$5.00
Za pol leta.....	\$2.50
Za četrt leta	\$1.50

ZA CHICAGO, KANADO IN INOZEMSTVO:

Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	\$3.00
Za četrt leta	\$1 75

Naročnino pošljite na:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS.